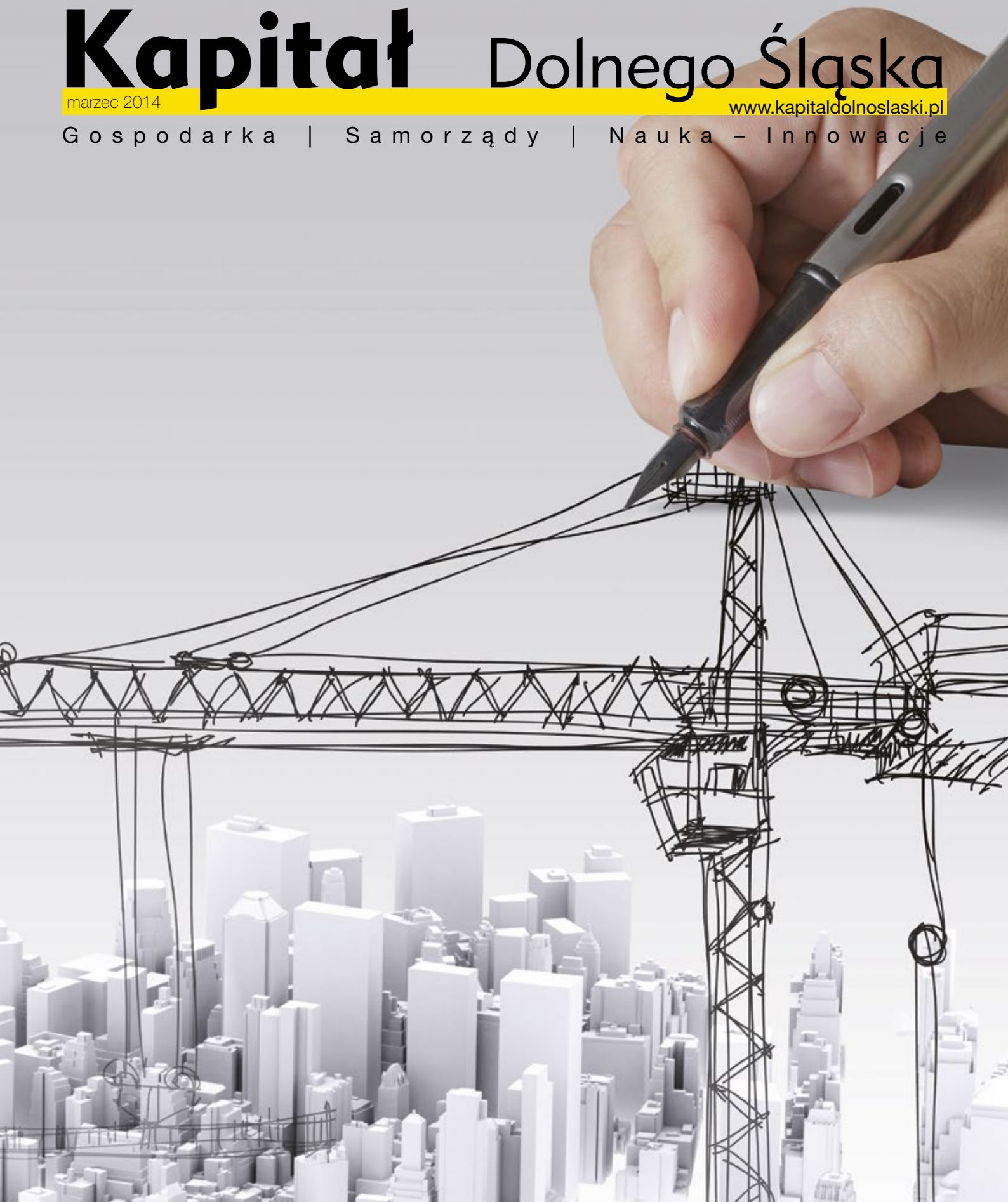

Kapitał Dolnego Śląska

marzec 2014

www.kapitaldolnoslaski.pl

Gospodarka | Samorzady | Nauka - Innowacje

Dolnośląska wspólnota interesów i wartości

Barbara Zdrojewska: Budowa silnego Dolnego Śląska wymaga kooperacji wszystkich samorządów, organizacji i instytucji na naszym terenie.

→2

Dobre wzorce w branży ochrony

Marek Janke: Mamy dowody na to, że poprawa poziomu bezpieczeństwa zdecydowanie ogranicza straty ponoszone wcześniej przez przedsiębiorstwo.

→7

Przyczyniamy się do wspierania rozwoju gospodarki regionu

Franciszek Januszkievicz: Jako innowacyjne przedsiębiorstwo z Dolnego Śląska przyczyniamy się do wspierania rozwoju gospodarki regionu.

→13

Dolnośląska wspólnota interesów i wartości

Z **Barbarą Zdrojewską**,
Przewodniczącą Sejmiku
Województwa Dolnośląskie-
go o zadaniach, jakie reali-
zuje Sejmik i jego Przewod-
nicząca, a także tożsamości
regionalnej Dolnoślązaków
rozmawia Małgorzata Paw-
laczek.

Co należy do obowiązków i zadań Przewodniczącej Sejmiku Województwa Dolnośląskiego?

Sejmik Województwa jest organem władzy samorządowej. Przypomnę krótko, że najważniejszymi organami władzy w Województwie Dolnośląskim jest właśnie Sejmik Województwa Dolnośląskiego, który jest organem władzy uchwałodawczej oraz Zarząd Województwa Dolnośląskiego, stanowiący organ władzy wykonawczej. Jego zadaniem jest wykonanie tego co uchwali Sejmik. W skład Sejmiku wchodzi radni wybrani w wyborach bezpośrednich, co oznacza, że są oni reprezentantami mieszkańców całego naszego regionu. Obecnie w Sejmiku zasiada 36 Radnych Województwa i moim zadaniem jest organizowanie pracy Sejmiku oraz prowadzenie jego obrad. To przewodniczący wyznacza terminy i zwołuje sesje Sejmiku oraz ustala i zatwierdza porządek obrad sesji. Przewodniczący Sejmiku Województwa może też zgłaszać wnioski do projektu budżetu województwa, w części odnoszącej się do wydatków Sejmiku. Do moich obowiązków należy również przyjmowanie i nadzorowanie procedury przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków składanych na działalność Zarządu i Marszałka Województwa. Dużo czasu pochłaniają obowiązki związane z reprezentowaniem sejmiku na zewnątrz, spotkania z mieszkańcami oraz przedstawicielami organizacji społecznych i instytucji. Wszystkie prawa i obowiązki Sejmiku, Radnych i Zarządu Województwa są określone w Statucie Województwa Dolnośląskiego, to bardzo ważny dokument dla działalności samorządowej. Zachęcam do zapoznania się z jego treścią.

Jakich decyzji, koniecznych dla rozwoju, potrzebuje Pani zdaniem Dolny Śląsk?

Najważniejsze zadania na rok 2014 i lata kolejne zostały wyznaczone w dokumentach

przyjętych przez Sejmik, a więc Strategii Rozwoju, Wieloletnim Programie Inwestycyjnym oraz uchwale budżetowej. Obecnie jesteśmy na etapie uzgodnień z rządem dotyczących Regionalnego Programu Operacyjnego, który określi zakres inwestycji ze środków europejskich na lata kolejnej perspektywy finansowej. Jest to etap kluczowy i w znacznej mierze zdefiniuje on zadania i inwestycje do 2020 roku. Dolny Śląsk potrzebuje przede wszystkim rozwoju gospodarczego, który pozwoli zmniejszyć bezrobocie i zapewni większe wpływy do budżetu regionalnego i budżetów lokalnych. Skupiliśmy się na inwestycjach infrastrukturalnych, takich, które poprawią komunikację, transport drogowy i kolejowy, pobudzą inwestycje i zwiększą napływ turystów. Jesteśmy regionem o ogromnym potencjale, nadrabiającym wieloletnie zaległości sprzed 1990 roku. Skracamy w ogromnym tempie dystans do innych regionów europejskich, a niewiele jest tak hojnie obdarowanych, jeśli weźmiemy pod uwagę położenie geograficzne, zasoby naturalne, dziedzictwo materialne i krajobrazowe oraz niezwykły potencjał kapitału ludzkiego. Każda gmina na Dolnym Śląsku odczuje korzyści z wielkiego wysiłku finansowego i inwestycyjnego z budżetu własnego, na który składają się podatki wypracowane przez Dolnoślązaków oraz z pieniędzy unijnych.

Jakie zadania postawiła Pani przed sobą i Sejmikiem na rok 2014?

Rok 2014 jest ostatnim w tej kadencji Sejmiku, w związku z tym skoncentrujemy się na pomyślnym dokończeniu zaplanowanych projektów i wyznaczeniu kierunków na następną kadencję. Nowy zarząd województwa, który powołaliśmy postawił sobie dodatkowe cele, będziemy je wspierać i poddawać kontroli. Zmiana zarządu i koalicji powinna dać dynamiki i sprzyjać nowym pomysłom,

co jest zawsze cenne w końcówce kadencji. Uważam, że w radnych drzemie ogromny potencjał, nie zawsze dotąd wykorzystywany. Tak więc liczę na dobrą współpracę z nowym marszałkiem, zachowanie pozytywnego dorobku poprzedników i szybką poprawę tam, gdzie były krytyczne uwagi.

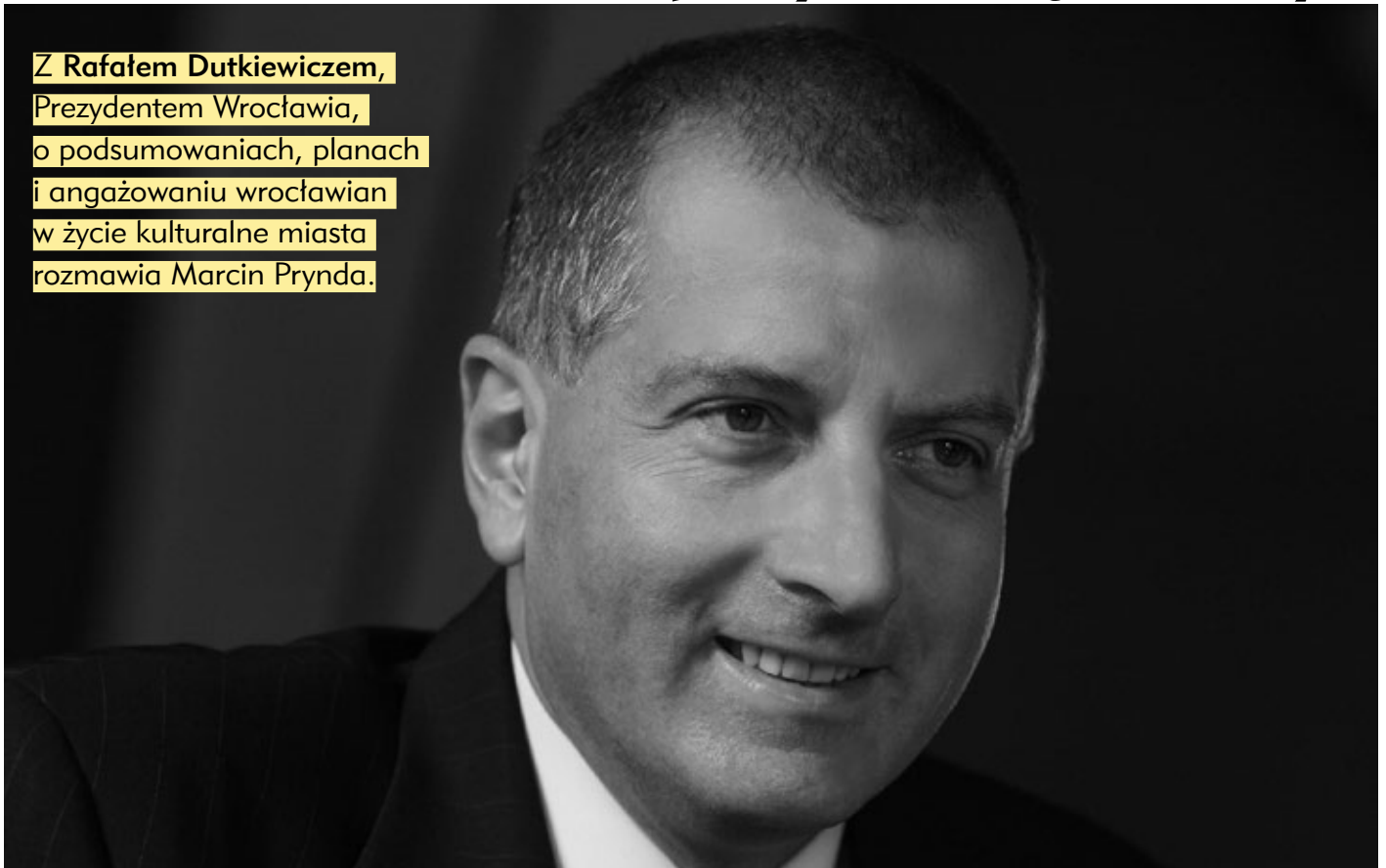
Co będzie dla Pani zadaniem priorytetowym w najbliższym czasie?

Przede wszystkim pragnę skupić się na dobrej organizacji pracy Sejmiku, co jest moim podstawowym zadaniem. Zamierzam pracować w porozumieniu z wszystkimi siłami politycznymi i dbać o dobrą jakość i wizerunek naszej pracy. Mam świadomość, że znaczenie i rola Sejmiku, jako najważniejszego organu samorządu w województwie jest mało znana w społeczeństwie. Nie wszyscy zdają sobie sprawę jak duże mamy kompetencje, że to radni wybierają marszałka i zarząd województwa i uchwalają wszystkie strategiczne dokumenty. Drugie zadanie, jakie pragnę postawić sobie i Sejmikowi w najbliższym czasie to budowanie tożsamości dolnośląskiej na bazie wspólnoty interesów i wartości. Kiedy patrzy się na inne regiony, tak bardzo solidarne we wspólnych sprawach, trudno nie zauważyć, jak wiele mamy do zrobienia. Uważam, że zbyt często kierujemy się partykularnymi interesami lokalnymi i zbyt wąsko czasem, czyli patrzymy na sprawy naszego regionu tylko z perspektywy własnej gminy czy miejscowości. Budowa silnego Dolnego Śląska wymaga kooperacji wszystkich samorządów, organizacji i instytucji na naszym terenie. Myślę, że przywracanie tożsamości dolnośląskiej i skupianie naszych mieszkańców i ich przedstawicieli wokół myślenia kategoriami regionalnymi może być bardzo ciekawym zadaniem dla mnie jako przewodniczącej i dla wszystkich radnych Sejmiku. □

Nasze działania przynoszą efekty

Z Rafałem Dutkiewiczem,
Prezydentem Wrocławia,
o podsumowaniach, planach
i angażowaniu wrocławian
w życie kulturalne miasta
rozmawia Marcin Prynda.

Jak wypadła dla Wrocławia podsumowanie 2013 roku?

To był dobry rok. Z punktu widzenia finansów miasta wykonanie budżetu było niemal modelowe. W wielu częściach miasta powstały nowe inwestycje, budynki mieszkalne i biurowce. Warto wspomnieć, że wrocławska oferta powierzchni biurowych jest jedną z najlepszych w Polsce, co przekłada się na nowe miejsca pracy. Dla mnie najbardziej spektakularnym osiągnięciem tego roku jest rewitalizacja Psiego Pola. Tą dzielnicą zajmujemy się od kilku lat i widoczne jest już – wprawdzie nie ostateczne – zwińczenie tych prac w postaci ryneczku. Z kwestii dla nas bardzo istotnych zapanowaliśmy także nad sytuacją jeśli chodzi o liczbę miejsc w przedszkolach.

Czy pokusi się Pan o podsumowanie lat swoich kadencji na stanowisku Prezydenta? Co udało się zrealizować, co chciałby Pan kontynuować?

Myślę, że każdy kto porówna dzisiejszy Wrocław z tym sprzed ponad dziesięciu lat sam będzie mógł stwierdzić, ile się w tym czasie zmieniło. Bardzo dobre rezultaty przyniosły inwestycje w sferę publiczną. Remonty kamienic, budowy i remonty nowych szkół i przedszkoli, powstanie ponad setki ogólnodostępnych boisk o sztucznej nawierzchni, całkowita przebudowa układu komunikacyjnego miasta to sukcesy minionej dekady. Oczywiście niektórych planów i założeń nie udało się zrealizować. Najważniejsze jest jednak, żeby z każdego niepowodzenia wyciągać wnioski, lekcje na przyszłość. Podam przykład: we Wrocławiu dwukrotnie staraliśmy się o organizację Expo

i walczyliśmy o zlokalizowanie u nas siedziby Europejskiego Instytutu Technologicznego. Mimo że nasze działania nie przyniosły sukcesu, to zdobyte doświadczenia przydały się nam w późniejszych latach, w zakończonych powodzeniem staraniach m.in. o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury w 2016 roku czy The World Games w 2017 roku.

Jakie inwestycje czekają wrocławian w 2014 roku?

W 2014 roku przeznaczaliśmy niemal 335 milionów złotych na remonty dróg, ich utrzymanie, budowę nowych połączeń czy rozwój infrastruktury rowerowej. Wśród nich najważniejsza jest budowa obwodnicy Leśnicy. To inwestycja, której realizacja jeszcze wciąż zależy od decyzji wydanej przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Warszawie. Jestem jednak dobrej myśli. Do Warszawy zostały już wysłane wszystkie dodatkowe dokumenty, o które zostaliśmy poproszeni. Chciałbym wymienić także dwa rodzaje przedsięwzięć inwestycyjnych, które są mi szczególnie bliskie. Po pierwsze, w latach 2014-2015 wydamy około 150 milionów na inwestycje edukacyjne. To niezwykle ważne, ponieważ wiążą się z czekającym nas wyżem demograficznym. Drugim przedsięwzięciem jest budowa Narodowego Forum Muzyki, na zakończeniu której szczególnie mi zależy. Ponadto w 2014 roku skupimy się na projektach lokalnych: remontach chodników, podwórek, budowie nowych placów zabaw, boisk czy placów rekreacyjnych, których realizację rozpoczniemy w około siedemdziesięciu punktach na terenie całego miasta. Do tego należy doliczyć realizacje inicjatyw zgłoszonych przez mieszkańców

w ramach Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego.

Skoro rozmawiamy o mieszkańcach Wrocławia... Pana zdaniem akcja „Rozlicz PIT we Wrocławiu” przyniesie efekty i zwiększy wpływ do budżetu miasta?

Jest to pierwsza edycja tej kampanii we Wrocławiu, dlatego o jej efektach będziemy mogli powiedzieć po jej zakończeniu. Szacujemy, że w tym roku, dzięki akcji, do budżetu miasta może wpłynąć ok. 10 mln, a w kolejnych latach dużo więcej. Ważne jest, aby mieszkańcy Wrocławia mieli świadomość, że te pieniądze wrócą do naszego miasta i będą tu „pracować” oraz pozytywnie wpłyną na komfort ich życia.

Inna bardzo ciekawa akcja, a więc darmowe wejścia do wrocławskich muzeów, przyniosła skutek i zwiększyła zainteresowanie wystawami?

Decyzja o tym, by wstęp do miejskich placówek muzealnych na wystawy stał się darmowy związana jest z jednym z założeń, jakie postawiliśmy sobie w związku z rokiem 2016, w którym Wrocław będzie Europejską Stolicą Kultury. Po pierwsze, zależy nam na tym, by Wrocław był europejską metropolią. Po drugie, żeby miasto odwiedzało dwa razy więcej turystów niż teraz. Po trzecie wreszcie, naszą ambicją jest, by dwukrotnie wzrósł odsetek mieszkańców Wrocławia, którzy regularnie uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych. Po dwóch miesiącach, od kiedy wrocławskie muzea można zwiedzać bezpłatnie, ilość odwiedzin w muzeach zwiększyła się prawie o 100 procent, więc wydaje się, że nasze działania przynoszą efekty. ■

Sejmik Województwa odznaczył zasłużonych dla Dolnego Śląska

W poniedziałek 17 lutego 2014 roku, podczas uroczystości w siedzibie Sejmiku Województwa wręczono złote i srebrne Odznaki Honorowe Zasłużony dla Województwa Dolnośląskiego.

Wyróżnienia przyznawane są przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego od 2012 roku zarówno osobom, jak i organizacjom, które w sposób szczególnie przyczyniają się do rozwoju oraz promowania Województwa Dolnośląskiego w kraju i na świecie. Odznaczenia Honorowe mają na celu wyróżnienie i docenienie ludzi z różnych środowisk lokalnych. Osób, które swoją pracą i postawą są godne szacunku, podziwu i naśladowania, które wśród społeczności lokalnej niejednokrotnie są „bohaterami. To tam Odznaka Honorowa ma największą moc, a jej działanie może przejawiać się np. chęcią naśladowania i współpracy.

Podczas uroczystości, która odbyła się 17 lutego Barbara Zdrojewska, Przewodnicząca Sejmiku Województwa odznaczyła przedstawicieli świata kultury, nauki i sportu. Był, pochodzący z Wołowa, generał, kosmonauta

Mirosław Hermaszewski, a także były Marszałek Województwa Dolnośląskiego, poseł, senator Henryk Gołębiowski. Wyróżniony został także Polski Klub Ekologiczny, okręg dolnośląski, który od ponad 30 lat działa na rzecz budowania świadomości ekologicznej. Jednym z ostatnich sukcesów organizacji było uzyskanie w Brukseli krajowego oznaczenia geograficznego „Miód wrzosowy z Borów Dolnośląskich”.

W imieniu odznaczonych głos zabrali generał Mirosław Hermaszewski i Aureliusz Mikłaszewski Wiceprezes Polskiego Klubu Ekologicznego Okręg Dolnośląski.

Do 12 lutego 2014 roku Sejmik Województwa Dolnośląskiego nadał 392 odznaczenia złote dla osób fizycznych, 26 odznaczeń złotych dla instytucji, 152 odznaczenia srebrne dla osób fizycznych oraz 6 odznaczeń srebrnych dla instytucji. □

Odnaczeni 17 lutego 2014 roku przez Barbarę Zdrojewską Przewodniczącą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego Złotymi Odznakami Honorowymi Zasłużony dla Województwa Dolnośląskiego:

Mirosław Hermaszewski, generał brygady Wojska Polskiego, kosmonauta, pierwszy i jedyny Polak, który odbył lot w kosmos.

Henryk Gołębiowski, który pełnił wiele funkcji publicznych, był m.in. Wojewodą Wałbrzyskim, Marszałkiem Województwa Dolnośląskiego, Posłem na Sejm RP, Senatorem RP.

Janusz Czerwiński, geograf, geomorfolog, autor przewodników turystycznych po Sudetach, Dolnym Śląsku i Wrocławiu.

Pik lek. med. Grzegorz Stoiński, komendant 4 Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką (tu była literówka) we Wrocławiu.

Kazimierz Frelkiewicz, jeden z najbardziej utytułowanych polskich koszykarzy w historii tej dyscypliny. Multimedalista mistrzostw Polski oraz Europy, dwukrotny olimpijczyk.

Edward Wiśniewski, działacz PTTK, który w dalszym ciągu jest organizatorem i inicjatorem wielu imprez turystyczno-krajoznawczych na Dolnym Śląsku.

Aureliusz Mikłaszewski, założyciel Polskiego Klubu Ekologicznego, społecznej organizacji ekologicznej na Dolnym Śląsku, której działalność obejmuje teren Dolnego Śląska i ma na celu ochronę środowiska.

Włodzimierz Brząkała, profesor nadzwyczajny Politechniki Wrocławskiej, organizator i założyciel kół terenowych stowarzyszenia Okręgu Dolnośląskiego Polskiego Klubu Ekologicznego.

Bogusław Wojtyszyn, który od wielu lat zawodowo i społecznie bierze czynny udział w pracach na rzecz ochrony środowiska Dolnego Śląska, jest wieloletnim członkiem Polskiego Klubu Ekologicznego.

Krystyna Haladyn, urbanistka i specjalistka ds. ochrony środowiska, współzałożycielka i członkini Zarządu Okręgu Dolnośląskiego Polskiego Klubu Ekologicznego.

Weronika Więclawska, nauczycielka i wychowawca w Szkole Podstawowej nr 6 w brzegu Dolnym, choreograf, kostiumolog, stylistka, od 26 lat prowadzi zespół taneczny „Uśmiech”. Przez 37 lat będąc nauczycielem poszukującym stosuje różnorodne techniki i metody oddziaływania pedagogicznego, „uczy Inaczej”.

Elżbieta Woźniak, doktor nauk humanistycznych, nauczyciel akademicki, pedagog społeczny, socjolog i filolog.

Franciszek Gawor, wieloletni dyrektor technicznych Zakładów Przemysłowych R-1 w Kowarach, Pracownik Politechniki Wrocławskiej w Instytucie Górnictwa.

Stanisław Jablonka, wiceprezes Wrocławskiego Koła Pomocy Dzieci Specjalnej Troski.

Janusz Potrykus, dr hab. inż., prof. nadzwyczajny Politechniki Wrocławskiej. Wieloletni działacz Polsko-Niemieckiego Stowarzyszenia przyjaciół Uniwersytetu Wrocławskiego.

Polski Klub Ekologiczny OKRĘG DOLNOŚLĄSKI, który powstał 32 lata temu jako pierwsza w Polsce organizacja ekologiczna, oddolnie tworzona na demokratycznych zasadach, działająca głównie w oparciu o wolontariat swoich członków.

Odnaczeni 17 lutego 2014 roku przez Barbarę Zdrojewską Przewodniczącą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego Srebrnymi Odznakami Honorowymi Zasłużony dla Województwa Dolnośląskiego:

Marek Lechki, Dolnoślązak, reżyser, scenarzysta, producent filmowy, muzyk i kompozytor.

Oddział Wojskowy PTTK przy Klubie 4 Regionalnej Bazy Logistycznej we Wrocławiu

Dobrze odrobiona lekcja tożsamości regionalnej

SEMIK
WOJEWÓDZTWA
DOLNOŚLĄSKIEGO

Tylko w 2014 roku siedzibę Sejmiku przy Placu Powstańców Warszawy 1 we Wrocławiu odwiedziło 359 uczniów z 23 Dolnośląskich Szkół, w ramach cyklu zajęć z wiedzy o administracji rządowej i samorządowej w województwie. Dotychczas pracownicy Kancelarii Sejmiku gościli młodzież pochodzącą między innymi z Wrocławia, Legnicy, Świebodzic, Milicza, Oławy, Oleśnicy, Nowej Rudy czy Bolesławca.

We wtorek, 4 marca pracownicy Kancelarii Sejmiku Województwa Dolnośląskiego zainicjowali drugi semestr, na lekcji Sejmik Województwa reprezentowała Przewodnicząca Sejmiku Barbara Zdrojewska.

Podczas spotkań uczniowie słuchają interesująco przygotowanych wykładów o historii i strukturze samorządu w Polsce. Oglądają prezentacje m.in. poświęcone insygniom województwa oraz nagrodom, które przyznaje Sejmik Województwa. Insygnia mogą również oczywiście zobaczyć „na żywo”.

Uczestnikom tych samorządowych lekcji prowadzący zajęcia wyjaśniają, czym zajmuje się Sejmik Województwa, jaka jest jego struk-

tura i kto w nim pracuje. Dowiadują się, że 16 października to dzień, w którym co roku obchodzone jest Święto Województwa Dolnośląskiego i że zawsze odbywa się wówczas uroczysta sesja sejmiku, na której wręczane są nagrody województwa.

Oczywiście mają również możliwość zadawania pytań, na które wyczerpująco starają się odpowiedzieć prowadzący zajęcia pracownicy Kancelarii Sejmiku Województwa Dolnośląskiego, Tomasz Juskowiak, Justyna Pantak, Marek Sobieraj i Zuzanna Wilgosiewicz.

Z założenia wszystkie te działania służą budowaniu poczucia tożsamości regionalnej młodych Dolnoślązaków. □

INSYGNIA WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

16 października 2011 roku sejmik przyjął uchwałę o wzorach Insygniów, które, po ich wykonaniu – 16 października 2012 roku zostały wręczone na uroczystej sesji z okazji święta województwa. Insygnia są symbolami władzy świeckiej w województwie sprawowanej przez Przewodniczącego Sejmiku, Marszałka Województwa oraz Radnych Województwa Dolnośląskiego. Swym wyglądem nawiązują do historii Dolnego Śląska Piastów Śląskich.

Insygnia Województwa Dolnośląskiego to:

Łańcuch, laska i pieczęć Przewodniczącego Sejmiku Województwa Dolnośląskiego

Łańcuchy Przewodniczącego Sejmiku i Marszałka składają się każdy z 9 ogniw z herbami księstw piastowskich i 9 z ogniw z godłem roty księcia Henryka Brodatego.

Na szczycie dwumetrowej laski osadzony jest Orzeł Śląski z XIV wieku, figurka analogiczna do orła na szczycie elewacji południowej Kościoła św. Krzyża we Wrocławiu.

Łańcuch i pieczęć Marszałka Województwa Dolnośląskiego.

Łańcuch
Przewodniczącego
Sejmiku
Województwa
Dolnośląskiego

Edukacja to opłacalna inwestycja

Ze starostą Powiatu Wrocławskiego Romanem Potockim o projektach edukacyjnych, realizowanych w Powiecie i ich roli dla przyszłości mieszkańców rozmawia Małgorzata Pawlaczek.

Zarówno w minionym, jak i bieżącym roku Starostwo postawiło szczególny nacisk na projekty edukacyjne. Dlaczego są one dla Pana tak istotne?

Przez wiele lat zajmowałem się oświatą zarówno na poziomie gminy, jak i powiatu. Doskonale wiem, że właściwa edukacja jest czynnikiem kształtującym przyszłość naszych pokoleń. To, jak teraz wykształcimy młode pokolenia naszych mieszkańców będzie rzutowało na jakość ich życia, a także na ich relacje z otoczeniem w życiu publicznym. Dlatego tak ważne jest, aby w ten proces zaangażowały się nie tylko placówki oświatowe, ale również władze samorządowe. Władze Powiatu Wrocławskiego realizują szereg inicjatyw, które wspierają proces edukacji dzieci i młodzieży na różnych szczeblach ich edukacji i w różnych obszarach działania. Naszym standardowym produktem są np. lekcje obywatelskie czy też warsztaty ekologiczne dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych z naszego powiatu. Ponadto staramy się wspierać najzdolniejszych uczniów z powiatu poprzez specjalny Program Stypendialny Rady Powiatu Wrocławskiego.

Jakie były założenia „Programu edukacji ekologicznej – Powiat Wrocławski w zgodzie z naturą”?

Projekt realizowany we współpracy Powiatu Wrocławskiego i Dolnośląskiego Zespołu Parków Krajobrazowych, został dofinansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. Głównym zamierzeniem jego realizatorów było podwyższenie świadomości ekologicznej, troski i odpowiedzialności za środowisko naturalne oraz ochronę cennych zasobów przyrodniczych i kulturowych wśród mieszkańców powiatu wrocławskiego, a także upowszechnienie wiedzy o przyrodzie oraz poczucia odpowiedzialności za jej ochronę.

Jak przebiegały etapy realizacji tego przedsięwzięcia i czy można już ocenić jego efekty?

W 2013 roku projekt realizowany był w trzech modułach obejmujących organizację konkursu wiedzy o ekologii pn. „Przyroda wokół nas” (w konkursie uczestniczyło 1004 uczniów), warsztatów ekologicznych w Centrum Edukacji Ekologicznej i Krajoznawstwa „Salamandra” w Myśliborzu dla zwycięzców konkursu przyrodniczego, a także organizację cyklu warsztatów ekologicznych w Ośrodku Sportów Wodnych i Rekreacji Powiatu Wrocławskiego w Borzyszynie dla ok. 1000 uczniów szkół z terenu powiatu. Ogromny sukces tych działań, o którym świadczą zarówno opinie uczestniczących w projekcie uczniów, jak i ich opiekunów, przesądził o organizacji projektu również w tym roku. W najbliższym czasie rozpoczniemy stosowne procedury związane z uruchomieniem poszczególnych działań.

Jak ocenia Pan obywatelską świadomość oraz zainteresowanie młodych ludzi lekcjami obywatelskimi dla uczniów gimnazjów, w ramach których m.in. zaznajamiali się oni z funkcjonowaniem i zadaniami realizowanymi przez Starostwo?

Lekcje obywatelskie to kolejny autorski projekt Powiatu Wrocławskiego. Realizujemy je od 2012 roku. W ubiegłym roku uczestniczyło w nich prawie 400 uczniów trzecich klas szkół gimnazjalnych z terenu powiatu. Podczas lekcji młodzież poznała najważniejsze kompetencje i zadania powiatu, zwiedziła „od kuchni” starostwo, zapoznała się z ofertą szkół ponadgimnazjalnych w powiecie,

a także spotkała się „oko w oko” z władzami powiatu. Nowością tegorocznej edycji projektu było spotkanie z Powiatowym Rzecznikiem Konsumentów, który przedstawił młodzieży jej prawa i obowiązki w zakresie prawa konsumenckiego. Scenariusz każdego ze spotkań zakładał różne formy aktywizacji młodzieży – konkursy z upominkami, testy wiedzy, prezentacje multimedialne. Poprzez atrakcyjny program lekcji pokazujemy uczniom, jak ważną rolę w ich życiu odgrywa samorząd. Uświadamiamy młodzieży, że angażując się aktywnie w życie publiczne mogą mieć realny wpływ na rozwój swoich miejscowości, gmin i powiatu. Pomysł lekcji obywatelskich bardzo podobna się zarówno uczniom jak i nauczycielom. Dlatego również w tym roku planujemy realizację kolejnej edycji projektu.

Starostwo duży nacisk kładzie na szkoły. Uważa Pan, że to jedne z lepszych placówek edukacyjnych w województwie. Co o tym decyduje?

Powiat Wrocławski sprawuje bezpośredni nadzór nad szkolnictwem ponadgimnazjalnym w powiecie. Nasze dwie szkoły, Powiatowy Zespół Szkół nr 1 w Krzyżowicach i nr 3 w Sobótce, mają bardzo atrakcyjne oferty edukacyjne i z powodzeniem mogą konkurować np. z ofertą szkół wrocławskich. Ich niezaprzeczalnym atutem są zwłaszcza niszowe kierunki nauczania, profesjonalna baza dydaktyczna oraz niepowtarzalny klimat do nauki w bezpośrednim kontakcie z naturą i historią regionu. Siedzibą szkoły w Krzyżowicach jest zabytkowy neobarokowy pałac z XVIII wieku, otoczony parkiem. Szkoła w Sobótce leży u podnóża góry Ślęży. Nauka w takim otoczeniu jest prawdziwą przyjemnością. Władze powiatu wrocławskiego przywiązują dużą wagę do zapewnienia wysokich standardów infrastruktury edukacyjnej swoich placówek. W ciągu ostatnich 2 lat przeprowadziliśmy remont zabytkowego dachu oraz rozpoczęliśmy prace związane z wymianą elewacji budynku szkoły w Krzyżowicach.

Co jest atutem bazy dydaktycznej szkół podlegających Starostwu?

W przypadku Powiatowego Zespołu Szkół nr 1 w Krzyżowicach na bazę dydaktyczną składa się ok. 450 hektarów pól, na których prowadzona jest produkcja roślinna, całkiem reprezentatywne stado zwierząt, a także profesjonalnie wyposażony park maszynowy. Całości dopełnia nowoczesne laboratorium weterynaryjne gabinetu zabiegowego, a także znajdujący się przy szkole Pensjonat Koni z krytą ujeżdżalnią i stajniami. Wszystko to razem sprawia, że młodzież ucząca się w szkole może nabyć praktyczne umiejętności związane np. z rolnictwem i działalnością okeorolniczą, pracując na tzw. „żywym” materiale. Nie jest to powszechna reguła w tego typu szkołach.

W szkołach przygotowujących do zawodu niezwykle ważne są także praktyki zawodowe.

Wiele umiejętności przydatnych w przyszłej pracy zawodowej młodzież nabywa podczas praktyk zawodowych i wyjazdów studyjnych realizowanych we współpracy z partnerami zagranicznymi. Efekty tej współpracy widać gołym okiem szczególnie w Krzyżowicach. W ramach współpracy młodzieży polskiej i francuskiej bezpośrednie otoczenie szkoły zyskało piękną zagospodarowaną przestrzeń w postaci m.in. ogrodu renesansowego, ogródka skalnego, czy alei cisowej. Równie atrakcyjne formy współpracy realizuje także szkoła

w Sobótce wspólnie z partnerami z Rosji, Niemiec, Ukrainy i Litwy.

Szczególnie utalentowana młodzież starać się może o stypendia. Jakie są zasady ich przyznawania i jakie kwoty rocznie Starostwo na nie przeznaczają?

Powiat Wrocławski przyznaje stypendia w oparciu o zasady i cele Programu Stypendialnego Rady Powiatu Wrocławskiego. Szczególnie uzdolnieni uczniowie z dziewięciu gmin położonych na terenie powiatu wrocławskiego mogą starać się o stypendia przyznawane w trzech kategoriach: naukowej, artystycznej i sportowej. Udzielona pomoc ma im umożliwić pokonanie materialnej bariery dostępu do edukacji oraz rozwoju ich talentów. Dotychczas w ramach Programu Stypendialnego Rady Powiatu Wrocławskiego w latach 2000-2014 przyznano aż 222 stypendiów na łączną kwotę 515 tys. zł.

Starostwo stawia także na doskonalenie zawodowe nauczycieli. Jakie przedsięwzięcia w tym zakresie są realizowane?

W celu ujednoczenia i usprawnienia systemu poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego w powiecie w roku 2012 decyzją władz Powiatu Wrocławskiego utworzony został Powiatowy Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych we Wrocławiu. Dzięki takiemu rozwiązaniu zarządcemu możliwe jest prowadzenie bardziej skoordynowanej strategii wspierania procesu edukacyjnego w powiecie wrocławskim, zarówno w odniesieniu do uczniów jak i nauczycieli. Przykładem jest realizowany obecnie projekt pn. „Bezpośrednie wsparcie rozwoju szkół i przedszkoli poprzez wdrożenie zmodernizowanego systemu doskonalenia nauczycieli w Powiecie Wrocławskim”, realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Jakie efekty ma przynieść ten projekt?

Celem projektu jest podniesienie jakości funkcjonowania systemu doskonalenia nauczycieli w Powiecie Wrocławskim oraz stworzenie planów wspomaganie szkół i przedszkoli spójnych z ich rozwojem w obszarach wymagających szczególnego wsparcia. W projekcie realizowanym w okresie od stycznia 2014 do października 2015 roku weźmie udział 635 nauczycieli oraz 40 dyrektorów przedszkoli i szkół powiatu wrocławskiego. Na jego realizacji skorzystają zarówno uczniowie, którzy zostaną objęci wszechstronną diagnozą oraz otrzymają wsparcie w rozwoju swoich talentów, nauczyciele, dzięki kompleksowej pomocy w pracy dydaktyczno-wychowawczej, jak i samorządy lokalne, poprzez wsparcie w budowie lokalnej sieci współpracy szkół i placówek oraz w kreowaniu polityki oświatowej. □

Dobre wzorce w branży ochrony

Z Markiem Janke, Wiceprezesem Zarządu Impel Security Polska, o problemach branży i działaniach podejmowanych przez Impel rozmawia Marcin Prynda.

Jak Pan ocenia obecną sytuację na polskim rynku ochrony?

Sytuacja w branży jest trudna ze względu na silną presję cenową. Przyczynia się do tego duże rozdrobienie rynku, na którym zarejestrowanych jest około 3200 firm ochrony, a także agresywna polityka cenowa konkurentów. Ponadto w czasach kryzysu wielu przedsiębiorców szuka oszczędności tnąc wszelkie koszty znajdujące się poza ich podstawową działalnością gospodarczą, także wydatki na ochronę. Oczekują oni od firm ochrony maksymalnej optymalizacji kosztów nie myśląc o negatywnych skutkach, jakie mogą przynieść takie pozorne oszczędności. Walka, która odbywa się w przetargach publicznych organizowanych na zasadach ustawy Prawo Zamówień Publicznych. Przetargi w głównej mierze rozstrzygane są na podstawie kryterium najniższej ceny. Warto dodać, że w ciągu ostatnich trzech lat wydatki ponoszone na realizację usług ochrony m.in. płaca podstawowa, paliwa, energia elektryczna, systematycznie wzrastały. Paradoksalnie poziom wynagrodzenia dla firm ochrony w tym samym czasie spadł, dlatego wypracowują one minimalne marże i zmuszone są do szukania oszczędności na wielu polach.

Jakie konsekwencje niesie ze sobą szukanie oszczędności w sektorze usług bezpieczeństwa?

Realizacja usługi za najniższą cenę nie gwarantuje klientowi odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa. W dyktanie najniższej ceny branża ochrony może oferować jedynie złudzenie bezpieczeństwa, a nie usługę zgodną z najwyższymi standardami. To z kolei stwarza konkretne ryzyka dla firm, przedsiębiorstw i instytucji publicznych, takie jak zagrożenie ciągłości biznesu, utrata mienia, defraudacja, pożar czy chociażby utrata dobrego wizerunku. Realizacja usługi na należytych poziomach wymaga profesjonalnego podejścia, wykorzystania zaawansowanych rozwiązań i zatrudnienia kompetentnych pracowników, a to musi kosztować. Na szczęście coraz więcej przedsiębiorców zdaje sobie sprawę z tego, że kluczowym aspektem dla funkcjonowania firm oraz instytucji jest ich właściwe bezpieczeństwo i gotowi są zapłacić za odpowiednią jakość usług.

Czy można poprawić sytuację w branży? Jakie wyzwania stoją przed rynkiem usług ochrony?

W najbliższym czasie branża będzie musiała się uporać z niekorzystnymi zmianami, które dotkną rynek ochrony. W tym trudnym czasie

potrzeba zdecydowanych działań, a standard bezpieczeństwa bezwzględnie musi zostać podniesiony. Przy czym odpowiedzialność za odpowiedni poziom bezpieczeństwa leży zarówno po stronie dostawców usług, jak i zamawiających. Liderzy branży ochrony powinni, przy aprobacie klientów, wypracować rozwiązania, które zagwarantują standardy bezpieczeństwa adekwatne do realnych potrzeb, obszaru działalności i specyfiki klientów. Istotne jest współdziałanie wszystkich podmiotów w branży i wspólne dążenie do budowania właściwych wzorców. Jedną z metod jest działanie w stowarzyszeniach branżowych. Kluczem do uzdrowienia sytuacji na rynku jest kalkulowanie stawek za usługi tak, aby pozwalały one na zatrudnianie wykwalifikowanych pracowników oraz realizację działań na satysfakcjonującym obie strony poziomie.

Jakie działania w tym zakresie podejmuje Państwa firma?

Rozpoczęliśmy dialog na temat tego, jak kluczowym aspektem dla funkcjonowania przedsiębiorstw i instytucji jest ich właściwe bezpieczeństwo. Stawiamy na ścisłą współpracę z klientem, która opiera się na zrozumieniu potrzeb, zaufaniu i lojalności. Dzięki temu możemy re-

alizować usługi ochrony w sposób profesjonalny i kompleksowy. Dialog i wzajemne zaufanie pozwalają bowiem na nowych obszarów zagrożeń, bieżące uszczelnianie systemu oraz minimalizowanie ewentualnych strat. Mamy dowody na to, że poprawa poziomu bezpieczeństwa zdecydowanie ogranicza straty ponoszone wcześniej przez przedsiębiorstwo. Zwiększenie wydatków na bezpieczeństwo w ostatecznym rozliczeniu przynosi firmom znaczne oszczędności. Wykorzystujemy nowoczesne rozwiązania technologiczne, które kształtują nowe standardy oraz pozwalają oferować naszym klientom zaawansowane usługi. Skupiamy się na rozwoju specjalistycznych produktów, takich jak Safety Plus, w którym fizyczna ochrona mienia współdziała z systemami technicznymi. Wierzę, że podejmowane przez nas działania i rozpowszechnianie dobrych wzorców w branży przyczynią się do polepszenia sytuacji na rynku ochrony. □

JEST BEZPIECZNIE

- FIZYCZNA OCHRONA OSÓB I MIENIA
- MONITORING OBIEKTÓW I POJAZDÓW
- ZARZĄDZANIE INFORMACJĄ
- TRANSPORTY WARTOŚCI I OBSŁUGA GOTÓWKI

www.impel.pl

infolinia: 800 190 911 | cc.ochrona@impel.pl

To był rok sukcesów

Z Andrzejem Jamrozikiem, dyrektorem Oddziału Terenowego Agencji Nieruchomości Rolnych we Wrocławiu o sprzedaży zabytków i terenów pod inwestycje rozmawia Marcin Prynda.

Jak w Pana ocenie wypadła podsumowanie ubiegłorocznej działalności wrocławskiego Oddziału Terenowego Agencji Nieruchomości Rolnych w 2013 roku?

Dla naszego Oddziału był to niewątpliwie bardzo dobry rok. Sprzedaliśmy ogółem ponad 15 tysięcy hektarów gruntów. Nasze przychody ze sprzedaży nieruchomości rosły z roku na rok, dzięki czemu zasilamy coraz większą kwotą budżet Skarbu Państwa. Do budżetu państwa odprowadziliśmy prawie 265 mln zł. Z jednej strony jest to efekt wzrostu cen gruntów, ale przede wszystkim wzrostu wolumenu sprzedanych nieruchomości.

Agencja ma w ofercie wyłącznie grunty rolne?

Wśród sprzedawanych nieruchomości są oczywiście nie tylko grunty rolne. W ubiegłym roku sprzedaliśmy 192 ha terenów przeznaczonych na cele inwestycyjne za kwotę prawie 57 mln zł. W tym roku planujemy sprzedaż 500-600 ha gruntów inwestycyjnych. Szczególną uwagę chciałbym zwrócić na znajdujące się w naszym zasobie zabytkowe pałace i folwarki.

Ile Agencja ich sprzedała?

Sprzedaliśmy aż osiemnaście zabytkowych pałaców i zespołów dworsko-folwarcznych. Wśród nieruchomości zabytkowych znalazły się m.in. pałac w Przyborowie, Zabardowicach, Dobrzeńcu, Mikułowej, Łękanowie, Obiszowie czy Pałac Sarny w Ścinawce Górnej. W tym roku wystawimy około 50 obiektów zabytkowych do sprzedaży. Planujemy sprzedać około 25 z nich. W ofercie ANR, na Dolnym Śląsku, jest jeszcze około 130 zabytkowych pałaców i zespołów dworskich.

Co umożliwiło wzrost sprzedaży zabytków?

Tak znaczący wzrost ilości sprzedanych obiektów zabytkowych w roku 2013 był możliwy przede wszystkim dzięki nowelizacji Ustawy o Agencji, a także dzięki intensywnym działaniom promocyjnym wrocławskiego OT ANR. Od ubiegłego roku, właśnie dzięki zmianie Ustawy, której projekt przygotowany został w naszym oddziale, a z naszej inicjatywy wprowadzona została do niej tzw. „poprawka Jamrozika”, budujemy mieszkania dla lokatorów zamieszkujących obiekty zabytkowe. Do tej pory chętnych na kupno pałacu czy dworu odstraszała właśnie konieczność późniejszego radzenia sobie z jego mieszkańcami, którzy niekoniecznie chcieli się stamtąd wyprowadzać. Teraz budujemy dla nich mieszkania w niedalekim sąsiedztwie zamieszkiwanych pałaców, na gruntach ANR, więc chętniej opuszczają mury pałacowe. Nie wiąże się to z koniecznością pełnej zmiany otoczenia, w którym mają pracę, rodziny czy groby bli-

skich. Podjęcie decyzji o przeprowadzce jest łatwiejsze.

Dlaczego Agencja kładzie tak duży nacisk na sprzedaż zabytków?

Posiadamy w naszym zasobie jeszcze ok. 130 zabytkowych pałaców i obiektów pałacowo-folwarcznych, które stanowią bardzo cenny zasób ze względów historycznych i architektonicznych. Często zlokalizowane są w dużej odległości od większych centrów gospodarczych dlatego znalezienie inwestora, który w takim obiekcie stworzy hotel, SPA czy centrum konferencyjne może być istotnym wydarzeniem gospodarczym dla danego regionu.

Jakie grunty ma obecnie w swojej ofercie sprzedaży Agencja Nieruchomości Rolnych we Wrocławiu?

Wrocławski Oddział Terenowy Agencji Nieruchomości Rolnych zajmuje się przede wszystkim prywatyzacją nieruchomości po byłych państwowych gospodarstwach rolnych na terenie Dolnego Śląska. Początkowo zajmowaliśmy się rozdysponowaniem gruntów rolnych, jednak ze względu na aktywność samorządów w zakresie zmian planistycznych nasza rola sukcesywnie się zmienia. Dysponujemy coraz większym zasobem nieruchomości o charakterze inwestycyjnym. Wrocławski Oddział pod tym względem jest szczególnie, prawie 50 tys. ha naszych gruntów to jest około 23 proc. całego zasobu jest przeznaczone w dokumentach planistycznych na cele inne niż rolne. W swojej ofercie posiadamy nieruchomości zabudowane i niezabudowane, o bardzo różnorodnym przeznaczeniu od aktywności gospodarczej, usług i oczywiście działek pod zabudowę zarówno jedno-, jak i wielorodzinną, aż po pola golfowe czy lotniska. Przeszło 1000 ha naszych gruntów położonych jest w granicach trzech dolnośląskich specjalnych stref ekonomicznych (legnickiej, tarnobrzesckiej i wałbrzyskiej), gdzie inwestorzy mają zapewnione wsparcie finansowe i organizacyjne oraz udogodnienia w procedurach administracyjnych. Dlatego te nieruchomości są również często wybierane przez inwestorów. Łączna powierzchnia przygotowanych do sprzedaży gruntów o charakterze inwestycyjnym w bieżącym roku to już około 3500 ha.

Ile gruntów posiada jeszcze ANR?

Cały nasz Zasób to jeszcze ok. 217 tys. ha. Dla zobrazowania to ok. 11 proc. powierzchni całego Dolnego Śląska. Większość z tych gruntów znajduje się w umowach dzierżawy.

Na co Agencja kładzie największy nacisk w swojej działalności?

Zajmujemy się zarówno realizacją zadań z zakresu tworzenia oraz poprawy struktury obszarowej gospodarstw rodzinnych poprzez sprzedaż gruntów rolnych, ale też szukamy inwestorów, którzy swój kapitał ulokują na Dolnym Śląsku, w inwestycjach na gruntach ANR, czy zabytkowych pałacach. Dzięki sprzedaży tych gruntów z jednej strony powstają nowe miejsca pracy i następuje aktywizacja gospodarstwa w różnych rejonach województwa, a z drugiej umożliwiają realizację planów finansowych nałożonych na Agencję i zasilanie Budżetu Państwa. Ale na tym nie kończy się nasza rola. Współpracujemy również z dolnośląskimi samorządami, fundacjami i organizacjami pożytku publicznego w zakresie nieodpłatnego przekazywania nieruchomości.

Kiedy Agencja może nieodpłatnie przekazać nieruchomości na rzecz jednostek samorządu terytorialnego?

Aby agencja mogła nieodpłatnie przekazać na rzecz jednostki samorządu terytorialnego nieruchomość zasobu, jednostka ta musi wykazać, iż ponad wszelką wątpliwość będzie na niej realizowana inwestycja infrastrukturalna służąca wykonaniu jej zadań własnych. Przedstawienie jedynie planu zagospodarowania przestrzennego jest niewystarczające. Ponadto gmina lub powiat muszą wykazać, iż realizacja inwestycji nie może być przeprowadzona na ich gruntach komunalnych, oraz określić na podstawie stosownej dokumentacji powierzchnię niezbędną do realizacji przedmiotowej inwestycji. Powyższe warunki nie wynikają wyłącznie z woli Agencji Nieruchomości Rolnych, lecz stanowią wyraz nałożonego na Agencję obowiązku polegającego na prawidłowym i racjonalnym gospodarowaniu powierzonym mieniem Skarbu Państwa. □

Doradzamy, szkolimy, pomagamy badać rynki i zdobywać fundusze

Dolnośląska Agencja Współpracy Gospodarczej, samorządowa spółka wspomagająca przedsiębiorców i samorządy, niezwykle intensywnie rozpoczyna 2014 rok. Właśnie rusza z nowymi projektami mającymi służyć rozwojowi naszego regionu, a w przygotowaniu są już kolejne ważne przedsięwzięcia. O nowych instrumentach finansowych dla firm, możliwościach prowadzenia inwestycji przez zadłużone jednostki samorządu terytorialnego oraz szansie na pozbycie się przez gminy składowisk odpadów komunalnych rozmawiamy z **Tomaszem Tykierko**, prezesem DAWG we Wrocławiu.

Już niedługo dolnośląskie składowiska odpadów komunalnych doczekają się rekułtywacji. Będzie to możliwe dzięki projektowi prowadzonemu przez Dolnośląską Agencję Współpracy Gospodarczej oraz dziewięć gmin regionu.

W ubiegłym roku wspólnie z gminami Przemków, Mietków, Zgorzelec, Sulików, Polanica-Zdrój, Ziębice, Sobótka, Siechnice i Bystrzyca Kłodzka powołaliśmy spółkę Dolnośląska Inicjatywa Samorządowa. Przystąpiliśmy do projektu, w którym udało nam się pozyskać środki z programu operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na rekułtywację terenów zamkniętych składowisk w tych gminach. Dzięki ogromnemu wsparciu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska we Wrocławiu realizujemy projekt o wartości ponad 32 mln zł.

Pan jest inicjatorem tego pierwszego na Dolnym Śląsku przedsięwzięcia. Dlaczego zajął się Pan rekułtywacją wysypisk?

Dla samorządów to bardzo trudne zadanie bowiem wymaga znacznych nakładów finansowych. Dlatego do tej pory samorządy najczęściej odkładały na później zadania związane z zagospodarowaniem zamkniętych składowisk. Wspólne aplikowanie do projektu, poparte staraniami WFOŚ, pozwoliło na zdobycie pieniędzy. Dolnośląska Inicjatywa Samorządowa utworzona przez DAWG i dziewięć gmin regionu to istotnie pierwsza taka spółka, która wystąpiła o tak duże środki

Przystępując do projektu gminy nie poniosą nakładów z własnych budżetów?

Niestety aż tak bezkosztowo nie jest. Jednak dofinansowanie do projektu wynosi aż 85 proc. kosztów kwalifikowanych. Jest to najwyższy z możliwych poziomów. Dodatkowo koszty poniesione na rekułtywację od 2007 roku mogą być zrefundowane.

Na czym konkretnie będą polegały prace. Zamiast wysypisk powstaną zielone tereny rekreacyjne?

Projekt ma charakter kompleksowy. Tereny dziewięciu składowisk o łącznej powierzchni

ponad 21 hektarów zostaną objęte działaniami, które poprawią stan środowiska naturalnego i ograniczą zagrożenia ekologiczne wynikające ze składowania odpadów. Zdegradowane tereny zostaną przywrócone naturze. Dodatkowym aspektem projektu jest uświadamianie i informowanie społeczności o proekologicznym charakterze całego przedsięwzięcia.

Skoro projekt daje takie korzyści dlaczego przystąpiło do niego tylko dziewięć gmin?

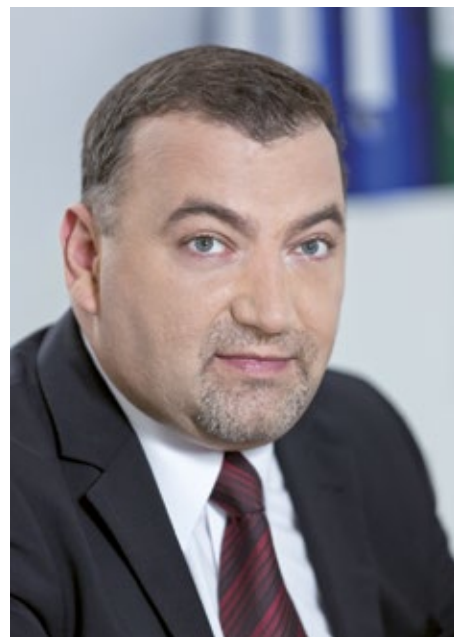
Na razie jest to dziewięć gmin, ponieważ pozostałych 15 nie miało gotowych dokumentów w momencie składania wniosku. Te dokumenty obecnie są już gotowe, więc będziemy poszerzać projekt. Zakończenie inwestycji planujemy na grudzień 2015 roku.

To nie jedyny projekt DAWG skierowany do samorządów, tych których długi blokują inwestycje?

Istotnie. Nie zmniejsza się niestety poziom zadłużenia dolnośląskich samorządów. Wśród gmin, powiatów i miast są takie, które osiągnęły pułap obciążenia bliski 60 proc. rocznych dochodów budżetowych. I choć samorządy potrzebują więcej pieniędzy, by móc się rozwijać, na kolejne bankowe pożyczki nie mają szans. Leasing zwrotny i wykup wierzytelności, alternatywne dla klasycznego kredytu, stają się coraz popularniejszymi w Polsce metodami zdobycia środków finansowych przez jednostki samorządu terytorialnego. Teraz my też dajemy taką możliwość. Na Dolnym Śląsku z takiego rozwiązania skorzystało np. wrocławskie ZOO, budując Afrykarium.

Leasing operacyjny zwrotny to bardzo atrakcyjne rozwiązanie dla samorządów, bo zgodnie z obowiązującymi przepisami nie jest liczony jako dług, a jako wydatek bieżący.

Dokładnie. Mimo, że dla jednostki samorządu terytorialnego leasing czy wykup wierzytelności to kolejne zobowiązanie, takie transakcje są korzystne. Odroczone jest termin regulowania zobowiązań, istnieje możliwość negocjacji warunków spłaty, zobowiązania z tytułu spłaty są neutralne, więc nie powodują wzrostu wskaźników zadłużenia, nie ma konieczności przeprowadzenia procedury przetargowej do określonej wartości transakcji, a efektywne zarządzanie

finansami pozwala wykorzystać w 100 proc. potencjał i programy pomocowe. Leasing zwrotny czy wykup wierzytelności są atrakcyjne zwłaszcza w perspektywie dostępu do środków unijnych z nowego rozdania 2014-20. Aby pozyskać fundusze z Unii Europejskiej, samorządy często muszą zainwestować część swoich własnych środków na realizację projektów inwestycyjnych. Co ważne, wyleasingować można nie tylko nieruchomości, ale również np. sieci wodociągowe, gazowe czy inne aktywa.

Mówimy o samorządach, jednak DAWG ma służyć wsparciem mikro, małym i średnim firmom. Co z nimi?

Jak wielokrotnie podkreślałem, również w rozmowach z dziennikarzami Kapitału Dolnego Śląska, niezwykle ważne jest wsparcie finansowe, dokapitalizowanie MŚP. To motor ich rozwoju. Prowadzimy oczywiście różne programy skierowane do drobnych przedsiębiorców oraz tych, którzy zmierzają rozpocząć działalność. Doradzamy, szkolimy, pomagamy badać rynki, pisać biznesplany. Jednak najważniejsze jest dla nas umożliwienie im pozyskania środków. Mamy korzystne, niskoprocentowane pożyczki na start w ramach Funduszu EFS, za chwilę będziemy startować ze środkami z funduszu Jeremie, z którego będzie można pozyskać znacznie wyższe kwoty na bardzo atrakcyjnych warunkach.

DAWG został w tym roku nominowany do nagrody Jakość Roku, Polityki i Dziennika Gazety Prawnej. To dla Agencji, dla Pana osobiście duże wyróżnienie?

Doceniono nas za projekt budowy Centrum Innowacji wraz z Dolnośląskim Inkubatorem Technologicznym we Wrocławiu, jak również szerokie działania na rzecz MŚP oraz rozwoju gospodarczego regionu. I bardzo nas to cieszy. □

Zabytkowe pałace na sprzedaż

PAŁAC OSIEK
gmina Lubin działka nr 64/66

Powierzchnia nieruchomości: 3,7319 ha
Powierzchnia użytkowa: 638 m²
Cena za m²: ok. 16 zł
Data przetargu: marzec/kwiecień 2014 r.
Nieruchomość zabudowana: tak
Przeznaczenie (MPZP): nieruchomość pod zabudowę usługowo-produkcyjną

PAŁAC LIGOTA
gmina Góra działki nr 607/44, 607/46

Powierzchnia nieruchomości: 3,9027 ha
Powierzchnia użytkowa: 1 363 m²
Cena za m²: ok. 27 zł
Data przetargu: 19.03.2014 r.
Nieruchomość zabudowana: tak
Przeznaczenie (MPZP): nieruchomość pod zabudowę mieszkaniową

PAŁAC JASTRZĘBIA
gmina Góra działka nr 115/2

Powierzchnia nieruchomości: 5,8538 ha
Powierzchnia użytkowa: 404 m²
Cena za m²: ok. 15 zł
Data przetargu: 19.03.2014 r.
Nieruchomość zabudowana: tak
Przeznaczenie (MPZP): nieruchomość pod zabudowę mieszkaniową

PAŁAC UCIECHÓW
gmina Dzierżoniów działki nr 742/35, 742/38, 742/42, 742/50

Powierzchnia nieruchomości: 2,7344 ha
Powierzchnia użytkowa: 540 m²
Cena za m²: ok. 20 zł
Data przetargu: 19 marca 2014 r.
Nieruchomość zabudowana: tak
Przeznaczenie (MPZP): nieruchomość pod obsługę produkcji w gospodarstwach rolnych

FOLWARK MOCZYDLNICA KLASZTORNA
gmina Wińsko działki nr 22/2, 22/3, 22/4, 22/5, 23, 24/2, 24/4, 24/5, 24/6, 26/3

Powierzchnia nieruchomości: 27,7100 ha
Powierzchnia użytkowa: 2 700 m²
Cena za m²: ok. 3,60 zł
Data przetargu: 26 marca 2014 r.
Nieruchomość zabudowana: tak
Przeznaczenie (MPZP): nieruchomość pod obsługę produkcji w gospodarstwach rolnych

PAŁAC BOGUSZYCE
gmina Oleśnica działki nr 404/94

Powierzchnia nieruchomości: 2,0465 ha
Powierzchnia użytkowa: 1 275 m²
Cena za m²: ok. 38 zł
Data przetargu: marzec/kwiecień 2014 r.
Nieruchomość zabudowana: tak
Przeznaczenie (MPZP): nieruchomość pod obsługę produkcji w gospodarstwach rolnych

Tereny inwestycyjne na sprzedaż

LEGNICA

Tarninów działki nr 140/6, 140/8, 140/10, 140/11

Powierzchnia nieruchomości: od 0,1671 ha do 0,9385 ha

Cena za m²: ok. 309 zł

Data przetargu: 27 marca 2014 r.

Nieruchomość zabudowana: nie

Przeznaczenie (MPZP): nieruchomości pod zabudowę mieszkaniowo-usługową

Media: pełne uzbrojenie

DOBRYKOWICE

gmina Czernica działki nr 244, 253, 254/3, 256/4

Powierzchnia nieruchomości: od 4,0418 ha do 21,0900 ha

Cena za m²: ok. 27 zł

Data przetargu: 20 marca 2014 r.

Nieruchomość zabudowana: nie

Przeznaczenie (MPZP): nieruchomości pod usługi nauki

LEGNICA

Nowy Dwór działka nr 66/4, 66/8

Powierzchnia nieruchomości: od 1,6758 ha do 1,8000 ha

Cena za m²: ok. 159 zł

Data przetargu: 27 marca 2014 r.

Nieruchomość zabudowana: nie

Przeznaczenie (MPZP): nieruchomości pod nieuciążliwy przemysł, handel, usługi sportu i rekreacji

Media: pełne uzbrojenie

LEGNICA, NOWA WIEŚ

miasto Legnica działka nr 29/5

Powierzchnia nieruchomości: 1,8997 ha

Cena za m²: ok. 315 zł

Data przetargu: 26 marca 2014 r.

Nieruchomość zabudowana: nie

Przeznaczenie (MPZP): nieruchomości pod aktywność gospodarczą

Media: pełne uzbrojenie

WROCLAW, MUCHOBÓR WIELKI

gmina Wrocław działki nr 1/18, 1/34, 1/36, 1/143, 1/145, 1/147

Powierzchnia nieruchomości: 3,6373 ha

Cena za m²: ok. 255 zł

Data przetargu: 13 marca 2014 r.

Nieruchomość zabudowana: nie

Przeznaczenie (MPZP): nieruchomości pod aktywność gospodarczą

WROCLAW, NOWY DWÓR

gmina Wrocław działka nr 16

Powierzchnia nieruchomości: 0,5034 ha

Cena za m²: ok. 681 zł

Data przetargu: 26 marca 2014 r.

Nieruchomość zabudowana: nie

Przeznaczenie (MPZP): nieruchomości pod zabudowę mieszkaniową

Media: pełne uzbrojenie; przez nieruchomość przebiega linia energetyczna wysokiego napięcia

AGENCJA NIEMUCHOMOŚCI ROLNYCH

ODDZIAŁ TERENOWY WE WROCLAWIU

Zapraszam do inwestowania z ANR

Andrzej Jamrozik - Dyrektor ANR OT we Wrocławiu

ul. Mińska 60, 54-610 Wrocław,

tel. +48 71 35 63 919

www.anr.gov.pl

Fundusz Discovery zainwestuje 10,5 mln zł w nowe spółki. Startuje nabór projektów

Fundusz
Discovery | WPT

W styczniu 2014 roku, w ramach Wrocławskiego Parku Technologicznego SA, rozpoczął działalność Fundusz Discovery. W ciągu dwóch najbliższych lat zainwestuje on ponad 10,5 mln zł w czternaście projektów inwestycyjnych. Będą to nowo powstałe spółki działające m.in. w takich branżach jak biotechnologia, medycyna, OZE/ochrona środowiska, chemia, IT.

Fundusz zachęca dolnośląskich przedsiębiorców i osoby z pomysłami do skorzystania z nowej możliwości finansowania innowacyjnych przedsięwzięć. Jeżeli zatem mają Państwo pomysł inwestycyjny i są na etapie przygotowywania biznes planu prosimy o zgłoszenie zainteresowania dalszymi informacjami dotyczącymi finansowania przez Fundusz Discovery na niżej podany adres e-mail.

Każde z czternastu przedsięwzięć, w odniesieniu do którego zostanie podjęta pozytywna decyzja inwestycyjna zostanie zasilone kapitałem w wysokości do 200 tys. euro w zamian za objęcie części udziałów. Wrocławski Park Techno-

„Kapitał i know-how. Spotkanie z branżą IT”, podczas którego rezydentom WPT i DAIP została zaprezentowane informacje związane z funduszem

logiczny SA, jako inwestor kapitałowy wnoszący wkład finansowy, będzie zawsze stawał się udziałowcem mniejszościowym w spółce tworzonej do realizacji przedsięwzięcia. Pomysłodawcy, poza kapitałem, będą mogli wносить do spółki aportem wartości niematerialne i prawne, takie jak prawo do patentu, know-how, dokumentację techniczną i inne.

Zainteresowanych pozyskaniem finansowania lub uzyskaniem dalszych informacji na

temat Funduszu prosimy o przesłanie zapytania na adres e-mail: discovery@technologpark.pl

Wrocławski Park Technologiczny S.A.
ul. Muchoborska 18
54-424 Wrocław
tel. 71 798 58 91
discovery@technologpark.pl
www.technologpark.pl

Profil Funduszu Discovery

Rodzaj funduszu	Kapitałowy, seed capital
Faza inwestycji	Początkowa, start-up
Sposób inwestycji	Obejmowanie nowotworzonych udziałów lub akcji
Oferowane wsparcie	Preinkubacja przedsięwzięcia - wsparcie eksperckie dla pomysłodawców
Preferowane branże	biotechnologia, medycyna, OZE/ochrona środowiska, chemia, IT
Wielkość obejmowanego udziału w Spółce	<50%
Wartość pojedynczej inwestycji	<200.000 euro
Całkowita wielkość funduszu	>10 500 000 zł
Planowana liczba inwestycji	14
Faza inwestycyjna	2014-2015
Właściciel	Wrocławski Park Technologiczny SA
Finansowanie	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości i Wrocławski Park Technologiczny SA
Partner	KGHM I FIZAN
Zarządzający	Grzegorz Gromada
Kontakt	E-mail: discovery@technologpark.pl

Przyczyniamy się do wspierania rozwoju gospodarki regionu

Z Franciszkiem Januszkiewiczem Prezesem Zarządu Zakładu Mechaniczno-Handlowego ZAMEH Sp. z o.o. o szerokim zakresie specjalistycznych usług przedsiębiorstwa z Łagiewnik oraz klastrze CINNOMATECH rozmawia Marcin Prynda.

Jaki jest zakres działalności ZAMEH?

Zakład Mechaniczno-Handlowy ZAMEH Sp. z o.o. jest zakładem branży metalowej. Zajmujemy się produkcją i kompleksową obsługą związaną z obróbką metalu. Swoim klientom oferujemy szeroki zakres usług wykonywanych według dokumentacji powierzanej lub na podstawie opracowań własnych. Uniwersalność zakładu umożliwia wykonanie każdego zlecenia kompleksowo lub wybiórczo, w krótkich terminach. Gwarantujemy solidne i terminowe wykonanie. Dysponujemy szerokim parkiem maszynowym łącznie z maszynami sterowanymi numerycznie CNC, świadcząc szeroki zakres usług, który obejmuje obróbkę skrawaniem, obróbkę wielkogabarytową, głębokie wiercenie, obróbkę ślusarsko-plastyczną, konstrukcje stalowe oraz obróbkę cieplno-galwaniczną.

Co wyróżnia ofertę ZAMEH na rynku?

Czynnikiem wyróżniającym naszą ofertę na rynku jest przede wszystkim wysoka jakość naszych produktów i obsługi klienta. Misją firmy jest świadczenie wysokiej jakości usług, w terminach żądanych przez klienta, przy zachowaniu optymalnych kosztów produkcji. Wysoka jakość, terminowość dostaw oraz konkurencyjne ceny to polityka nadrzędna firmy, która wyznacza podstawowe cele działalności. Dzięki temu udało się wypracować poważną pozycję na rynku, ZAMEH Sp. z o.o. jest dziś godnym kontrahentem dla wielu przedsiębiorstw na skalę europejską i światową. Współpracujemy z wieloma firmami z różnych branż, posiadając ogromne doświadczenie w usługach i produkcji dla przemysłu górniczego, energetycznego, spożywczego, kolejowego, wydobywania ropy naftowej, lotniczego i farmaceutycznego. Współpraca prowadzona jest w również z firmami zagranicznymi m.in. z Niemiec, Anglii, USA.

ZAMEH jest przedsiębiorstwem wyróżnianym w konkursach gospodarczych. Co decyduje o wynikach i sukcesach firmy?

Zakład Mechaniczno-Handlowy ZAMEH Sp. z o.o. od lat konsekwentnie dąży do

osiągnięcia założonych celów, stale dbając o poprawę jakości, racjonalizując koszty produkcji i dostosowując swoją ofertę do rosnących wymagań klientów. Te i inne działania pozwalają na umocnienie pozycji konkurencyjnej firmy, a co za tym idzie utrzymywanie od wielu lat niezmięionej ilości stałych klientów i skuteczne pozyskiwanie nowych. Przez wiele lat ZAMEH Sp. z o.o. brał udział w programie promocji kultury przedsiębiorstwa, organizowanym pod patronatem Prezydenta RP, otrzymując za każdym razem tytuł „Przedsiębiorstwo Fair Play”, co stanowi potwierdzenie tego, iż naszym celem jest nie tylko spełnianie oczekiwań właścicieli, ale także pracowników, klientów i wszystkich jednostek współpracujących.

Jakim zakładem pracy jest ZAMEH? Jakie wymagania stawia pracownikom i co oferuje?

Pracownicy stanowią kluczowy czynnik decydujący o sukcesach firmy. Dysponujemy dobrą, oddaną i fachową kadrą. Udaje nam się utrzymać stabilność zatrudnienia i niski poziom rotacji. Z uwagi na profil działalności firmy dobrzy fachowcy to przede wszystkim operatorzy maszyn produkcyjnych, ślusarze, spawacze. Zatrudnieni na tych stanowiskach pracownicy są wykwalifikowani i dobrze wyszkoleni. W ramach potrzeb pracownicy są szkoleni do pracy na innych stanowiskach, co gwarantuje ich mobilność, efektywne wykorzystanie umiejętności, a często awans wewnętrzny. W związku z ciągłym rozwojem ZAMEH Sp. z o.o. pozyskuje również nowych pracowników, głównie na stanowiska produkcyjne. Od pracowników oczekujemy przede wszystkim odpowiedniego podejścia do wykonywanej pracy, skrupulatności i terminowości w wykonywaniu powierzonych obowiązków oraz wysokiej kultury osobistej. W zamian oferujemy stabilne zatrudnienie, bardzo dobre warunki pracy oraz możliwość doksztalcania i awansu zawodowego.

Jaka jest rola i co wnosi ZAMEH do Klastra CINNOMATECH?

Nasza firma jest jednym z założycieli Klastra CINNOMATECH. Już od dawna dostrzegliśmy potrzebę utworzenia sieci współpracy przedsiębiorstw, samorządu, uczelni oraz instytucji otoczenia biznesu. Klaster znacząco przyczynił się do powstania takiej sieci, której jesteśmy ważnym elementem. Ponadto jako innowacyjne przedsiębiorstwo z Dolnego Śląska przyczyniamy się do wspierania rozwoju gospodarki regionu, promocji regionalnego oraz polskiego przemysłu wytwórczego, tworzenia wspólnej marki.

Dlaczego ZAMEH zdecydował się na udział w CINNOMATECH? Jakie wynikają z tego korzyści dla przedsiębiorstwa?

Do wzięcia udziału w Klastrze CINNOMATECH, jako jeden z członków założycieli, skłoniło nas przede wszystkim założenie, iż głównym celem działalności Klastra jest wspieranie rozwoju gospodarki regionu oraz wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw działających w branży wytwórczej. Do najważniejszych korzyści z uczestnictwa należy zaliczyć dostęp do wspólnej infrastruktury badawczej, dostęp do usług doradczych i szkoleniowych oraz zapewnienie przepływu informacji pomiędzy uczestnikami Klastra. To wszystko przyczynia się do tworzenia dogodnych warunków dla skutecznej komercjalizacji wyników badań naukowych, dzięki czemu w przyszłości możliwe będzie opracowanie i wprowadzenie na rynek nowych produktów lub usług o charakterze innowacyjnym. □

W firmie Wojtera we Wrocławiu powstają podzespoły do generatorów największych elektrowni na świecie

Podstawowym profilem działalności istniejącego od 1996 roku Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Usługowego Marek Wojtera jest obróbka metali i tworzyw sztucznych, która odbywa się w hali o powierzchni 1500 m², składającej się z hal do obróbki tworzyw sztucznych i obróbki ślusarskiej.

W produkcji wykorzystujemy wyłącznie materiały certyfikowane, a elementy z nich wykonywane podlegają ściślejszej kontroli, dlatego nasze wyroby są najwyższej jakości.

PPU Marek Wojtera jest wykonawcą podzespołów do:

- generatorów

PARK MASZYNOWY

- Frezarki
- Tokarki konwencjonalne
- Tokarki karuzelowe
- Wytaczarki
- Wiertarki promieniowe
- Wiertarki
- Piły
- Cięcie wodą

PRODUKTY

- Podzespoły stalowe, żeliwne, aluminiowe
- Podzespoły miedziane i mosiężne
- Podzespoły izolacyjne
- Elementy konstrukcyjne
- Części pomocnicze
- Elementy spawane i lutowane twarde
- Części do silników

FIRMA W PRODUKCJI KORZYSTA Z NASTĘPUJĄCYCH METALI

- Stal (węglowa i nierdzewna)
- Żeliwo
- Miedź
- Mosiądz
- Aluminium

**Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe
Marek Wojtera
54-613 Wrocław
ul. Krzemieniecka 48 B
wojtera@wojtera.pl
www.wojtera.pl**

**Dział handlowy:
pawel.lesiak@wojtera.pl
marek.kowalski@wojtera.pl**

**tel. 71 791-54-54, 71 795-41-91
fax. 71 795-41-97
tel. kom. 601-710-304**

Rynek pracy młodych

Przed Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej stoi trudne zadanie pomocy młodym ludziom wchodzącym na rynek pracy. Nie będzie łatwo bo w Polsce, według danych Komisji Europejskiej i Eurostatu z grudnia 2013 r., bez pracy jest 27,4 proc. młodych. Wyzwania nie stoją jednak tylko i wyłącznie po stronie rządu i instytucji państwowych. Istotnym czynnikiem, wpływającym na zmianę sytuacji młodych ludzi zaczynających karierę zawodową, będzie współpraca w tym obszarze z sektorem Małych i Średnich Przedsiębiorstw (MŚP). Wyniki przeprowadzonych przez Polskie Stowarzyszenie Zarządzania Kadrami badań pokazują, że ponad połowa studentów obawia się wejścia na rynek pracy, a tylko 20 proc. z nich deklaruje, że w trakcie studiów zdobywa praktyczne umiejętności ułatwiające znalezienie zatrudnienia. Dlatego tak ważna jest dla studentów możliwość udziału w różnego rodzaju stażach i praktykach. Rozwijają one kompetencje i stanowią bardzo ważny etap w karierze młodego człowieka. Pamiętajmy jednak o tym, że firmy chętniej będą zatrudniać młodych ludzi i przyjmować ich na staże, kiedy otrzymają odpowiednie wsparcie.

EFL jako firma, która wspiera małe i średnie przedsiębiorstwa, wychodzi z inicjatywą również w tym zakresie. Przez korzystne rozwiązania, jakie proponujemy przedsiębiorcom w ramach projektu Leasing Europejski- Praca dla młodych, chcemy właśnie wspierać dobre praktyki zatrudniania młodych ludzi w Polsce. W ramach tego projektu otrzymaliśmy w tym roku 50 milionów EURO pożyczki z Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI). Oferta skierowana jest do firm, które zdecydują się udzielić wsparcia młodym osobom, wchodzącym na rynek pracy. „Leasing Europejski. Praca dla młodych” to produkt dla firm, które w okresie ostatnich 6 miesięcy zatrudniły przynajmniej jedną młodą osobę (15-24 lat), lub które oferują kształcenie zawodowe lub staże/ programy szkoleniowe dla młodych osób. Warunkiem otrzymania korzystnej oferty jest również podpisanie umowy o współpracy z instytucją odpowiadającą za kształcenie (np. uniwersytetem, technikum, szkołą zawodową) o zatrudnianiu młodych osób (np. podczas letnich praktyk). Przedsiębiorcy w ramach oferty wspieranej przez EBI mogą uzyskać finansowanie, aż o 0,7 punktu procentowego tańsze, od produktu będącego w standardowej ofercie firmy.

Jako firma odpowiedzialna chcemy wspierać działania rządu w obszarze zatrudnienia młodych. Wiemy również jakie bariery napotykają przedsiębiorcy zatrudniający lub

przyjmujący na staż młodych ludzi. Według Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej 2014 będzie rokiem młodych na rynku pracy. Odpowiedzią na problemy bezrobocia młodych ludzi powinno być zdobywanie wiedzy i praktyki w jednym czasie. Dlatego właśnie EFL w programie „Leasing Europejski – Młodzi na rynku pracy” chce wspierać przedsiębiorców w otwieraniu nowych możliwości dla młodych. Należy pamiętać bowiem, że pierwsza praca czy staż jest wciąż elementem nauki. W tym roku ma być również realizowany program zaleceń zawartych w popartym przez unijnych ministrów pakiecie „Gwarancje dla młodych”. Pakiet ten ma na celu skuteczniejszą walkę

z bezrobociem wśród młodzieży. Rozwiązania w nim przewidywane oznaczają m.in., że państwowe służby zatrudnienia danego kraju w ciągu czterech miesięcy od chwili utraty pracy albo ukończenia szkoły powinny skierować młodą osobę na staż, szkolenie, przyznać jej dotację na otwarcie działalności gospodarczej lub przedstawić ofertę pracy. Należy jednak pamiętać, że wszystkie proponowane rozwiązanie zadziałają wtedy kiedy będzie gotowość i wola trzech stron - regulatora, absolwentów oraz przedsiębiorców. Na takim trójstronnym porozumieniu wszystkie strony skorzystają

Radosław Kuczyński
Prezes EFL

Europejski Fundusz Leasingowy SA powstał w 1991 roku, jako jedna z pierwszych firm leasingowych w Polsce.. Od 2001 roku EFL jest częścią Grupy Crédit Agricole, co gwarantuje firmie stabilność finansową i bezpieczeństwo oraz pozwala korzystać z wiedzy i doświadczeń instytucji finansowej o międzynarodowym zasięgu. W myśl hasła „Więcej przestrzeni dla przedsiębiorczych”, konsekwentnie poszerza zakres rozwiązań dla biznesu i dba o zaspokojenie potrzeb swoich klientów. EFL oferuje szeroki pakiet produktów; leasing, pożyczkę, wynajem długoterminowy czy faktoring, od ponad 20 lat współpracując z najbardziej liczącymi się producentami i dostawcami maszyn, urządzeń, pojazdów oraz innych środków trwałych. Firmę wyróżniono m.in. dwukrotnie tytułami: Firmy Przyjaznej Klientowi i Finansowej Marki Roku. Już 245 tysięcy klientów wybrało EFL na swojego partnera w biznesie. Więcej na: www.efl.pl

Grupa Credit Agricole SA debiutowała na polskim rynku finansowym w 2001 roku. Oferuje swoim klientom szeroką gamę rozwiązań finansowych w zakresie produktów bankowych, leasingowych, ubezpieczeniowych i factoringowych. W skład grupy wchodzi między innymi Credit Agricole Bank Polska (dawny Lukas Bank), Grupa Europejskiego Funduszu Leasingowego (EFL, Carefleet, EFL Finance, EFL Service, Credit Agricole Commercial Finance Polska SA), a także Credit Agricole Ubezpieczenia na Życie SA Więcej o Grupie CA Polska na www.ca-polska.com

Długoleka – solidna marka w regionie oraz w kraju

Z Iwoną Agnieszką Łebek, wójt gminy Długoleka, o inwestycjach i strategii gminy rozmawia Marcin Prynda.

Długoleka to najliczniejsza i największa gmina powiatu wrocławskiego. Jakie podejmuje Pani działania, żeby zachęcić potencjalnych mieszkańców do osiedlania się w Długolece?

Rzeczywiście Długoleka to jedna z najprężniej rozwijających się gmin wiejskich w Polsce. Wiele osób nazywa nas sypialnią Wrocławia i nie uważam, żeby to określenie było dla nas jakąś ujmą. Sypialnia to jedno z najważniejszych pomieszczeń w domu a my przez swoje działania chcemy ją uczynić jeszcze bardziej komfortową, bezpieczną i atrakcyjną. Na przestrzeni ostatnich lat liczba mieszkańców gwałtownie wzrosła. Dziś mieszka tu ponad 25 tys. ludzi. Głównie osiedlają się u nas ludzie młodzi, którzy zakładają swoje rodziny. Moim zadaniem jest zapewnienie im jak najlepszych warunków do życia. Tworząc strategię rozwoju gminy kierowaliśmy się ich potrzebami. Dążymy do ciągłego poprawiania stanu nawierzchni dróg, rozbudowujemy kanalizację a także zaplecze oświaty – tak, aby standard życia w gminie był na najwyższym poziomie. W ubiegłym roku otworzyliśmy jeden z pierwszych publicznych żłobków w gminie wiejskiej, dzięki czemu rodzice mogą swobodnie realizować się zawodowo, podczas gdy ich dzieci są pod opieką wykwalifikowanej kadry – niedaleko domu. Kolejnym atutem jest nasza lokalizacja i nieporównywalnie niższe ceny działek od kosztów zakupu mieszkania we Wrocławiu. Mamy bardzo szeroką ofertę sprzedaży nieruchomości oraz działek pod zabudowę jednorodzinną. Poza tym jesteśmy bezkonkurencyjni w całym powiecie wrocławskim, ponieważ do wyboru mamy aż 41 miejscowości (śmiech).

Jakie zadania inwestycyjne realizować będzie gmina w 2014 roku?

Na ostatniej sesji w 2013 roku radni obdarzyli mnie dużym kredytem zaufania i zatwierdzili projekt budżetu, dając tym samym zielone światło na realizację nowych zadań. Nasze wydatki zaplanowaliśmy na kwotę 96,8 mln zł. Jednym z priorytetów w tym roku będzie rozbudowa szkoły podstawowej w Kiełczowie. Na przestrzeni ostatnich lat liczba mieszkańców w tej miejscowości gwałtownie wzrosła. Musimy zapewnić dzieciom komfortowe warunki do nauki. Kolejnym bardzo ważnym przedsięwzięciem jest budowa dwóch, nowych świetlic wiejskich. W ciągu najbliższych lat będziemy systematycznie stawiać kolejne budynki w różnych miejscowościach. Jestem przekonana, że świetlice będą miejscem wielu wydarzeń kulturalnych oraz pomogą w integracji naszych mieszkańców – tych rdzennych i tych napływowych. Duży nacisk kładziemy na rozbudowę sieci kanalizacyjnej. W ubiegłym roku zakończyliśmy budowę sieci wraz z oczyszczalnią ścieków w Borowej na kwotę 13 mln zł. Zakończyliśmy również II etap rozbudowy oczyszczalni ścieków w Mirkowie za

prawie 4,5 mln zł. W tym roku idziemy za ciosem – rozpoczynamy prace w Bykowie. Równolegle trwają prace projektowe w kolejnych miejscowościach. Na rozbudowę dróg przeznaczaliśmy w tym roku 5,5 mln zł a na modernizację istniejących 4,5 mln zł.

Inwestycje prowadzone są w każdej miejscowości?

Zdecydowanie tak. Zawsze podkreślałam, że najważniejsze dla mnie jest podejmowanie inwestycji w każdej miejscowości. Tam, gdzie nie jestem w stanie zrealizować wielomilionowych zadań, szukam innych rozwiązań. W ubiegłym roku wprowadziłam program estetyki i bezpieczeństwa wsi. Obejmuje on przede wszystkim wycinkę zarośniętych poboczy, równanie pasa drogowego i czyszczenie rowów. Efekty są naprawdę spektakularne. W wielu miejscowości widoczność na drodze poprawiła się diametralnie.

Czego dotyczyć będzie dokument Strategia Komunikacji Społecznej Gminy Długoleka na lata 2014-2020 i jakie ma znaczenie zarówno dla mieszkańców, jak i władz gminy?

Dokument Strategii Komunikacji Społecznej Gminy Długoleka został stworzony z myślą o mieszkańcach. Ich liczba niemal codziennie ulega zmianie. Czasami aż ciężko mi uwierzyć, że jest nas już tak dużo. Dzięki strategii chcemy zwiększyć poziom integracji między mieszkańcami i ich identyfikacji z gminą. Zależy mi na tym, żeby ludziom żyło się u nas dobrze, bezpiecznie i komfortowo. Strategia wyznacza nam kierunki komunikacji z mieszkańcami. Chcemy ich zaangażować do współpracy z samorządem. Razem można więcej! Sprawny przepływ informacji oraz dialog z ludźmi wpływa na wzajemne zrozumienie potrzeb i lepsze ich zaspokajanie. Dokument wyznacza nam również cele, jakie musimy realizować, żeby

gmina była rozpoznawalna w regionie oraz w kraju.

Gmina, mam wrażenie, chyba jest już rozpoznawalna?

Długoleka wypracowała sobie dość silną markę w regionie i kraju. Na przestrzeni dziesięciu lat zdobyliśmy wiele prestiżowych nagród w ogólnopolskich konkursach. Na naszym terenie buduje się coraz więcej ludzi i coraz więcej renomowanych firm. Naszą siłą jest położenie – 20 km od centrum Wrocławia. O naszej gminie mówi się coraz więcej, co mnie bardzo cieszy, bo w końcu jestem jej mieszkanką i wójtem.

W gminie, jako jednej z nielicznych, funkcjonuje Młodzieżowa Rada Gminy. Dlaczego została powołana, jakie są jej kompetencje i zadania? Jak ocenia Pani zainteresowanie oraz zaangażowanie młodych ludzi w pracę na rzecz społeczności gminy?

Głównym zadaniem Młodzieżowej Rady Gminy jest reprezentowanie interesów młodzieży wobec instytucji samorządowych. Jest ona poniekąd łącznikiem pomiędzy uczniami naszych szkół a urzędem. Główną ideą, jaką kierowałam się powołując taką radę była chęć kształtowania i utrwalania postaw demokratycznych oraz wyrabiania umiejętności podejmowania decyzji wśród ludzi młodych. To w końcu oni będą w przyszłości decydować o losach gminy. Do głównych zadań rady należy współpraca z samorządami uczniowskimi, działania na rzecz ochrony praw dziecka, promocja kultury, zdrowego trybu życia oraz sportu i turystyki w gminie. Nie ukrywam, że pokładam wiele nadziei w nowym prezydium. Widać w tych młodych ludziach duże zaangażowanie i wiele pomysłów na wspólne inicjatywy. Bardzo mnie to cieszy i na pewno w miarę możliwości będę pomagać im wcielając je w życie. □

Gmina Prusice pięknieje

Poprawienie wizerunku sołectw Gminy Prusice to jeden z celów Burmistrza Igora Bandrowicza, który skierował pisma do sołtysów i radnych z propozycją zagospodarowania terenów zielonych. W odpowiedzi na zaproszenie do Urzędu Miasta i Gminy w Prusicach wpłynęło 20 wniosków z ważnymi miejscami dla społeczności lokalnej. Do końca maja 2014 roku poznamy koncepcje zagospodarowania przestrzeni w poszczególnych Sołectwach.

W dużych miastach, na każdym kroku można zauważyć, że coraz więcej terenów znajdujących się przy drogach, na rondach oraz w różnych innych miejscach zostaje zagospodarowywanych zielenią i elementami małej architektury.

Bardzo często są to działania, które nie pochłaniają dużych pieniędzy, jednak znacząco wpływają na poprawienie wizerunku miasta. Podobne miejsca występują również w mniejszych miejscowościach. Liczne place, tereny położone w pobliżu krzyży, świetlic, boisk sportowych znajdujące się na obszarze wsi są bardzo często puste i niezagospodarowane. A tak niewiele potrzeba, aby ta przestrzeń przestała „straszyć a zaczęła cieszyć”.

Zieleń spełnia wiele ważnych funkcji m.in. zwiększa atrakcyjność turystyczną terenu, poprawia stan środowiska, a także pozytywnie oddziałuje na ludzi. W związku z tym, z inicjatywy Burmistrza Igora Bandrowicza,

zostały podjęte działania mające na celu poprawienie wizerunku miejscowości znajdujących się w Gminie Prusice. Do wszystkich sołtysów oraz radnych zostały wysłane pisma z prośbą o wskazanie miejsc w swoich wioskach, które można by było zagospodarować zielenią oraz elementami małej architektury.

Do Urzędu Miasta i Gminy w Prusicach wpłynęły wnioski z 20 miejscowości. Sołtysi oraz radni wskazywali w nich miejsca ważne dla społeczności lokalnej, takie jak place w centrum wsi, place zabaw, tereny przy świetlicach, krzyżach, kapliczkach oraz boiska sportowe. Na podstawie złożonych wniosków zostało zrobione zestawienie wszystkich zaproponowanych obszarów do zagospodarowania.

Na sesji, która odbyła się 14 listopada 2013 roku zostały zabezpieczone w budżecie gminnym środki w wysokości 10 tys. złotych na rozpoznanie cenowe

dotyczące wyłonienia projektanta, który podejmie się wykonania, po odbytych konsultacjach społecznych, szczegółowych projektów zagospodarowania poszczególnych miejsc.

W styczniu 2014 roku ogłoszono zapytanie ofertowe na zagospodarowanie otwartych przestrzeni na terenie Gminy Prusice na cele rekreacyjno – wypoczyn-

kowe. W odpowiedzi na nie wpłynęło do Gminy Prusice wpłynęło 16 ofert. Najkorzystniejszym Wykonawcą, z którym podpisano w lutym umowę okazał się Architekt Janusz Terpiłowski z Lubina, który za kwotę 7,7 tys. zł ma wykonać do końca maja 2014 roku dokumentację projektową na koncepcję zagospodarowania Sołectw na terenie Gminy Prusice.

Oczywisty jest fakt, że wszystkie projekty nie zostaną od razu zrealizowane we wszystkich miejscowościach. Będzie to na pewno długotrwały proces, rozłożony na kilka lat, który przyczyni się do stopniowego, ale znaczącego uatrakcyjnienia gminnych miejscowości.

MS, DL

Przykładowe zagospodarowanie terenu we wsi Ławszowa

Fot: Anna Podolska

2 mln zł pozyskane na informatyzację 8 urzędów i 4. MIEJSCE W POLSCE

Miło nam poinformować, że wniosek złożony przez Gminę Prusice - jako Lidera Projektu w partnerstwie z 8 JST z powiatu trzebnickiego – Gminą Oborniki Śląskie, Gminą Wisznia Mała, Gminą Zawonia oraz Powiatem Trzebnickim, wołowskiego – Gminą Wołów, oleśnickiego – Gminą Dobroszyce i legnickiego – Gminą Prochowice oraz Firmą Maculewicz Consulting z Pruszkowa do Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji pod tytułem „Rozwój e-urzędów w 8 JST województwa dolnośląskiego” znalazł się na 4. miejscu w Polsce zdobywając 127 pkt. Podpisanie umowy na realizację projektu będzie miało miejsce jeszcze w marcu.

Wniosek został złożony w ramach Priorytetu V „Dobre rządzenia”, działania 5.2 „Wzmocnienie potencjału administracji samorządowej”, pod-

działania 5.2.1 A 2 „Modernizacja zarządzania w administracji samorządowej” - Program Operacyjny Kapitał Ludzki: „Wsparcie JST w zakresie wdrożenia standardów świadczenia elektronicznych usług publicznych oraz elektronicznej wymiany korespondencji za pomocą ePUAP, w tym m.in. poprzez wdrożenie dziedzinowych systemów informatycznych, podniesienie kwalifikacji pracowników samorządowych w zakresie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych, działania informacyjne podnoszące stopień wykorzystania e-usług”.

Podpisanie umowy jeszcze w marcu

Przewidywany okres realizacji projektu pod nazwą „Rozwój e-urzędów w 8 JST województwa dolnośląskiego” to marzec 2014 – czerwiec 2015. Trwają przygotowania do rozpoczęcia

realizacji projektu, aby wszystko było zgodne z zaplanowanym harmonogramem. W chwili obecnej ostateczny wniosek o dofinansowanie po przeprowadzonych negocjacjach przez Gminę Prusice z Ministerstwem Administracji i Cyfryzacji został zaakceptowany i przygotowywane są załączniki do podpisania umowy o dofinansowanie na realizację projektu. Dokument przez Lidera ma zostać podpisany jeszcze w marcu.

Nastąpi rozwój e-usług w 8 urzędach JST

Głównym celem projektu jest poprawa standardu świadczenia elektronicznych usług publicznych w 8 Jednostkach Samorządu Terytorialnego w woj. dolnośląskim przez wdrożenie i modernizację systemu informatycznego, wzrost kwalifikacji u pracowników samorządowych i wzrost świadomości obywateli w obszarze e-usług publicznych.

Cele szczegółowe projektu to:

- podniesienie świadomości obywateli oraz promocja wzrostu wykorzystania elektronicznych usług publicznych świadczonych przez JST objęte wsparciem
- podniesienie wiedzy i umiejętności pracowników samorządowych w zakresie stosowania nowoczesnych rozwiązań IT w procesie świadczenia elektronicznych usług publicznych
- wzrost wymiany korespondencji elektronicznej wysłanej przez urzędy JST
- wzrost liczby elektronicznych usług publicznych świadczonych przez JST za pomocą platformy ePUAP lub platformy regionalnej kompatybilnej z ePUAP

- wdrożenie lub modernizacja w JST rozwiązań informatycznych przez uruchomienie w JST punktów potwierdzania Profilu Zaufanego, systemu elektronicznego zarządzania dokumentami z funkcjonalnością wymiany korespondencji z platformą ePUAP oraz dziedzinowego systemu informatycznego.

Grupą docelową projektu są pracownicy samorządów 8 JST z województwa dolnośląskiego.

Partnerski projekt przewiduje wdrożenie lub modernizację rozwiązań informatycznych w poszczególnych JST poprzez zakupienie sprzętu i oprogramowań oraz szkolenia. Wartość całkowita projektu to ponad 2,3 mln zł, z czego otrzymane dofinansowanie to ok. 2 mln zł.

4 MIEJSCE W POLSCE!

Tak wysokie miejsce na liście rankingowej to efekt ciężkiej kilkumiesięcznej pracy wóldarzy 8 JST, urzędników i informatyków 8 JST zaangażowanych w przygotowanie projektu, a także Firmy Maculewicz z Pruszkowa. – Kolejny udany projekt Gminy Prusice, którego wartość wyniesie ponad 2,3 mln zł – podkreśla Burmistrz Lidera Projektu Igor Bandrowicz dodając: – Dziękuję wszystkim partnerom szczególnie Staroście Robertowi Adachowi, Burmistrzowi Darkowi Chmurze oraz wszystkim pracownikom którzy mocno zaangażowali się w nasz projekt. Mamy 4 miejsce w Polsce!

Dorota Leń

To będzie dobry rok

Z Rafałem Groniczem, burmistrzem Zgorzelca o wydatkach i planach na rok 2014, inwestycjach i o tym, co udało się zrealizować w 2013 roku rozmawia Janusz Pawul.

Podczas ostatniej w 2013 roku sesji Rady jednogłośnie przyjęli projekt budżetu miasta na 2014 rok. Czy to oznacza, że ten projekt jest tak dobry, czy że tak dobry będziemy mieli budżet?

Jest to przede wszystkim projekt bardzo wysoko oceniony przez fachowców, w tym Regionalną Izbę Obrachunkową, która nie miała żadnych uwag. To także projekt zaakceptowany przez wszystkie kluby radnych. I – co chciałbym podkreślić – budżet nie wyborczy, bo przypomnę, że choć w 2014 roku odbędą się wybory, to jednak nie pracowaliśmy nad budżetem pod tym kątem. Nie chodziło nam o przypodobanie się wszystkim poprzez realizację jak największej ilości drobnych robót. Ten budżet jest nastawiony przede wszystkim na pozyskiwanie środków unijnych w rozpoczynającym się właśnie nowym okresie programowania 2014/2015. To pozwoli nam sięgać po unijne pieniądze i realizować inwestycje w latach 2015-2020. Żeby tak się jednak stało trzeba być przygotowanym, trzeba mieć napisane programy, projekty, dokumentację techniczną, zabezpieczony finansowy wkład własny. I właśnie pod tym kątem – przygotowania się do pozyskania unijnego wsparcia – zbudowaliśmy ten budżet, który radni, rozumiejąc to wszystko, jednogłośnie poparli.

Jak duży jest to budżet i co konkretnie jest w nim zaplanowane?

Budżet opiewa na ponad 110 mln zł. Poza wydatkami stałymi na oświatę, czy opiekę społeczną zabezpieczamy w nim pieniądze, które posłużą przygotowaniu dokumentacji technicznej inwestycji w dwóch rejonach miasta, dla mnie strategicznych. Pierwsza z tych inwestycji to ulice Bohaterów Getta, Daszyńskiego i Piłsudskiego. Zależy mi na tym, żeby w ramach procesu rewitalizacji odświeżyć wizerunek centrum miasta, żeby nabrało ono nowego kolorytu i atrakcyjnego wyglądu. Korzystając z okazji przypomnę, że ulicę Bohaterów Getta przejęliśmy od urzędu marszałkowskiego zaledwie dwa lata temu i nie mieliśmy do tej pory możliwości zdobycia środków zewnętrznych na jej modernizację. W tej chwili, wraz z nowym okresem programowania, taka szansa się pojawi. Oczywiście pod warunkiem, że będziemy przygotowani, ale jestem przekonany, że tak właśnie będzie.

A druga ze wspomnianych inwestycji?

Bardzo ważny dla mnie obszar to Zalew Czerwona Woda. Tu także, z pomocą pieniędzy pozyskanych z Unii Europejskiej, chcielibyśmy uporządkować i zagospodarować cały teren zbiornika wraz z przylegającym do niego parkiem. Bardzo bym

chciał, aby Zalew Czerwona Woda znowu był dla naszych mieszkańców atrakcyjnym i chętnie odwiedzanym przez amatorów czynnego wypoczynku terenem rekreacyjnym, co najmniej tak lubianym jak przed laty. Odbudowa zniszczonego podczas powodzi 2010 roku jazu, piętrzącego wodę w zbiorniku, stała się impulsem do rozpoczęcia porządkowania tego obszaru. I choć przy okazji realizacji tej inwestycji nie uniknęliśmy problemów, to dzisiaj mamy je już szczęśliwie za sobą. Jaz jest odbudowany, a dno zalewu oczyszczamy korzystając ze sprzyjającej pogody.

To chyba nie jedyne projekty?

W ramach współpracy z naszymi partnerami z Görlitz chcielibyśmy kontynuować rewitalizację terenów wzdłuż Nysy Łużyckiej. Chodzi o park Błachańca, park Nadnyski. To są przedsięwzięcia, które udało nam się już częściowo zrealizować, a teraz chcielibyśmy to jeszcze pięknie dokończyć. W planach mamy także przebudowę kolejnych podwórek w śródmieściu.

Ulice, parki, podwórka... Co jeszcze?

Chcemy pozyskać fundusze na modernizację ciągów wodnych w mieście. Na to są potrzebne gigantyczne pieniądze i bez pomocy z zewnątrz miasto, takie jak nasze, samo sobie nie poradzi. Choć sporo już zrobiliśmy. W ciągu ostatnich siedmiu lat zmodernizowaliśmy dwie ważne stacje uzdatniania wody przy ul. Orzeszkowej i przy ul. Henrykowskiej. Dzięki tym inwestycjom jakość wody dostarczanej do naszych mieszkań powinna zdecydowanie się poprawić. Wydajność świeżo zmodernizowanej stacji przy ulicy Henrykowskiej wzrosła pięciokrotnie, więc ciśnienie w sieci, bez względu na pobór, powinno się utrzymywać na stałym poziomie. To sprawi, że nie będą się już odrywać żadne osady z rur i woda będzie czystsza. To co najważniejsze w kwestii uzdatniania wody zostało już więc zrobione. Teraz czeka nas najtrudniejsze, a więc sukcesywna wymiana na sieci w mieście, bo bez wymiany rur będzie ciężko utrzymać taki standard czystości wody, jakiego oczekują mieszkańcy. Dlatego, w ramach wymiany nawierzchni kolejnych zgorzeleckich ulic, równolegle będziemy wymieniali też infrastrukturę wodociągową. Na pierwszy ogień pójdą ulice Orzeszkowej, Łużycka i Kościuszki. Oczywiście, kiedy mówiłem wcześniej o przebudowie ulic Bohaterów Getta, Daszyńskiego i Piłsudskiego chodziło mi nie tylko o wygląd, ale też o wszystko, co związane jest z należytnym funkcjonowaniem miejskiej infrastruktury.

A co z kamienicami, o które najczęściej mieszkańcy muszą zadbać sami? Czy,

podobnie jak w latach minionych, miasto przeznaczyło pieniądze na dofinansowanie remontów?

Tak, oczywiście. Uważam, że to bardzo ważne zadanie i dlatego utrzymujemy to, co było kiedyś i bardzo się sprawdziło, czyli pożyczki dla wspólnot mieszkaniowych na remonty. Utrzymujemy też wprowadzone w 2008 roku dotacje do remontów zabytkowych kamienic. Przewidujemy one możliwość uzyskania nawet do 50 proc. wartości remontu w formie bezzwrotnej pomocy dla wspólnot. To między innymi dzięki naszym dotacjom w śródmieściu przybywa odnowionych kamienic. Miasto wygląda z każdym rokiem ładniej, dlatego w budżecie na 2014 roku na dotacje do remontu zabytków zarezerwowaliśmy aż 300 tys. zł.

Czy zaplanowana wielkość budżetu może się jeszcze zmienić?

Rok 2013 był rokiem kończącym okres programowania i realizacji inwestycji dofinansowywanych przez UE w latach 2007-2014. Obecnie trwa rozliczanie tych projektów, więc z tego tytułu dodatkowych wpływów spodziewać się już nie możemy. Ale w urzędzie miasta działa specjalnie przygotowany wydział, który zajmuje się pozyskiwaniem i rozliczaniem środków unijnych. Jego pracownicy na bieżąco monitorują wszystkie konkursy ministerialne, wojewódzkie, marszałkowskie, czy europejskie. Stale sprawdzają, skąd można zdobyć dodatkowe pieniądze na różne przedsięwzięcia. I tu się pochwalę: jesteśmy w pierwszej setce polskich gmin, które dostają najwięcej pieniędzy z UE w przeliczeniu na jednego mieszkańca.

Jakie są zagrożenia dla tego budżetu? Czy może się zdarzyć coś, co sprawi, że nie będzie on zrealizowany, że zabraknie w nim pieniędzy?

Staramy się zawsze bardzo rozsądnie i z dużą rezerwą planować finanse miasta. Ten budżet jest napięty jeśli chodzi o wydatki, bo chcemy pozyskać jak najwięcej środków i wydać je dobrze dla miasta. To budżet proinwestycyjny, co oznacza, że na inwestycje chcemy przeznaczyć 25 mln zł. Ale jest też bardzo bezpiecznie zaprojektowany i mogę powiedzieć, że na teraz, na dziś nie widzę zagrożeń, które mogłyby

spowodować jakąś wielką wyrwę w gospodarce finansowej miasta.

Jaki był miniony rok dla miasta?

Dobry. To był rok dużych inwestycji. Rok, w którym musieliśmy bardzo pilnować tego, co robimy, żeby zrealizować wszystkie zaplanowane zadania rozsądnie i dobrze. Był to też rok bardzo trudnych działań, jak choćby reformy systemu gospodarki odpadami, co nie ukrywam sprawiło, że miałem naprawdę kilka nieprzespanych nocy. System zmienił się przecież o 180 stopni. Towarzyszyły temu spotkania z mieszkańcami, trudne dyskusje, tłumaczenie dlaczego tak, a nie inaczej, dlaczego takie stawki... Wreszcie negocjowanie z Lubaniem warunków składowania nieczystości, czy działania zmierzające do pozyskania jak największej liczby nowych pojemników na odpady i sprzętu do ich transportu. Ale to też rok, który dobrze się skończył, bo nawet te trudne decyzje związane z odpadami udało się skorygować. Dzięki dialogowi i współpracy z mieszkańcami stawki za wywóz śmieci zostały obniżone. Był to też rok, w którym udało się zrobić naprawdę wiele dla estetyki miasta. Przepelnia mnie dumą, kiedy słyszę od moich niemieckich znajomych, że oni teraz przychodzą do Zgorzelca na spacer, bo tu jest pięknie i mamy coraz ładniejsze parki, skwery, miejsca do wypoczynku i rekreacji. Wtedy myślę, że to były dobre decyzje, że trzeba robić tak dalej, żeby także i nasi mieszkańcy mogli w końcu przystanąć i powiedzieć „lubię ten nasz Zgorzelec”.

Jest coś, z czego nie jest pan zadowolony? Czegoś nie udało się Panu zrealizować?

Byłbym niezwykle próżny, gdybym powiedział, że tak nie jest. Chyba największą moją porażką, choć nie wynikającą w żaden sposób z mojej winy, było wycofanie się inwestora z naszej specjalnej strefy ekonomicznej. Zdecydowały sprawy wewnętrzne w firmie i mogę jedynie wyrazić ubolewanie, że do tego doszło, bo tak dla mnie, jak i dla miasta była to inwestycja niesamowicie ważna. Porażki sprawiają jednak, że bardziej się mobilizuję. Dlatego teraz jeszcze mocniej będę się starał o pozyskanie do miasta inwestora. Nie będzie to łatwe, bo sytuacja gospodarcza zarówno w kraju, jak i na świecie wciąż jest taka, że o inwestorów jest niezwykle trudno. Niemniej mam nadzieję, że wszystko się jednak dobrze skończy i nasza specjalna strefa wreszcie ruszy.

Czy właśnie tego życzy Pan sobie i miastu na rok 2014?

Życzyłbym sobie żebyśmy wszystko dobrze przygotowali i mogli sięgnąć po mnóstwo unijnych pieniędzy, żeby miasto mogło się rozwijać. Zawsze też powtarzam, że nie chcę lepszego roku! Chcę dobrego roku, bo lepsze jest wrogiem dobrego, a rok 2013 był naprawdę dobry. Mam też nadzieję, że Zgorzelec dalej będzie się rozwijał i ciągle trzymam kciuki, żeby udało się pozyskać dobrego inwestora, który nie tylko wybuduje coś fajnego w mieście, ale też stworzy wiele nowych miejsc pracy. ■

Inwestycje w Zgorzelcu

Podczas ostatniej w 2013 roku sesji Rady Miasta Zgorzelec radni jednogłośnie uchwalili gminny budżet na 2014 rok. W przygotowanym i przedłożonym radzie miejskiej projekcie budżetu dochody miasta zaplanowano na 110 mln zł, a wydatki na nieco ponad 106 mln zł.

Przedłożony radzie miasta projekt został wysoko oceniony przez Regionalną Izbę Obrachunkową i zgorzeleckie kluby radnych. W odróżnieniu od budżetów poprzednich lat nie jest tak mocno „inwestycyjny”, a zapisane w nim zadania to w znacznym stopniu kontynuacja rozpoczętych wcześniej zadań oraz nowe przedsięwzięcia, na których realizację miasto będzie starało się pozyskać środki unijne w nowym okresie finansowania.

Zagospodarowanie terenu w obrębie ulicy Daszyńskiego „Arkadia” z przeznaczeniem na urządzenie placu miejskiego wraz z modernizacją ciągu pieszo – jezdnego

Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody przy ul. Henrykowskiej w Zgorzelcu

Budowa kompostowni odpadów ulegających biodegradacji i zakup wyposażenia niezbędnego do selektywnego zbierania odpadów w mieście Zgorzelec

Przebudowa zabytkowego skweru (zieleńca) im. ks. Jerzego Popiełuszki

Euroregionalny lider miękkich projektów

Z Arturem Bielińskim, Starostą Zgorzeleckim o potencjale Powiatu Zgorzeleckiego, zrealizowanych przedsięwzięciach i planowanych inwestycjach rozmawia Marcin Prynda.

Co stanowi potencjał powiatu zgorzeleckiego?

Przede wszystkim ludzie: otwarci, zdolni, aktywni. Mamy ponad 360 organizacji pozarządowych! Także niepowtarzalne położenie na styku granic Polski, Czech i Niemiec decyduje o szczególnych walorach powiatu, które przejawiają się w doskonałych warunkach dla rozwoju współpracy partnerskiej, gospodarczej czy turystyki. Naszym atutem jest również duże zróżnicowanie, na północy mamy Puszcę Zgorzelecką z jej unikatową florą i fauną – zielone płuca powiatu sprzyjające rekreacji, na południu wielki przemysł czyli Elektrownię i Kopalnię Turów. Mamy także niepowtarzalne w skali kraju zabytki architektury takie jak Kraina Domów Przysłupowych. Nieodłącznym elementem malowniczego krajobrazu jest dawniej dzieląca, dziś łącząca sąsiadów, coraz lepiej zagospodarowana turystycznie Nysa Łużycka.

Jak wygląda współpraca na pograniczu?

Powiat zgorzelecki graniczy bezpośrednio ze swoim niemieckim partnerem, powiatem Görlitz, nasza współpraca jest więc naturalna. Z moim niemieckim kolegą, starostą Lange, spotykamy się regularnie. Omawiamy sprawy bieżące, realizację wspólnych przedsięwzięć, szukamy rozwiązań problemów, planujemy kolejne projekty. To nie jest współpraca, która dobrze wygląda tylko na papierze czy zdjęciach, ona przynosi partnerom wymierne korzyści – wspólnie pozyskujemy środki unijne. Jak pokazał 17. Komitet Sterujący Funduszu Małych Projektów w programie polsko-saksońskim, powiat zgorzelecki z sześcioma zatwierdzonymi do realizacji wnioskami jest euroregionalnym liderem „miękkich projektów”. Te obecnie realizowane, wspólne przedsięwzięcia to: Współpraca i komunikacja transgraniczna z wykorzystaniem metod alternatywnych i wspomagających, Promocja bez granic, Międzynarodowy Triathlon Łużycki, Biesiada Górnołużycka, Polsko-niemieckie zawody w skokach przez przeszkody – eliminację do finału Euro Cup Neisse/Nysa, Polsko-niemieckie warsztaty rzeźby i rękodzieła. Gramy i malujemy we wspólnej Europie. Naturalnie pozyskujemy także środki na duże zadania inwestycyjne.

Jakie inwestycje udało się zrealizować w powiecie zgorzeleckim w roku 2013?

Budowa nowych obiektów, przebudowa istniejących, remonty, termomodernizacje. W 2013 roku powiat zgorzelecki wykonał szereg inwestycji, finansowanych ze środków własnych, z budżetu państwa, jak i z unijnych dotacji. Najwięcej zainwestowano w infrastrukturę oświatową. Współpraca transgraniczna zaowocowała konkretnymi projektami, wymienię tylko dwa największe. Drugi etap przebudowy pomieszczeń Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii im. Janusza Korczaka w Zgorzelcu to inwestycja, dzięki której wychowankowie i opiekunowie mają do dyspozycji MOS o europejskim standardzie, a do tego odbywa się tam szereg zajęć i warsztatów. W ramach zadania

inwestycyjnego pn. „Budowa otwartych obiektów sportowych przy LO w Bogatyni i ZSZiL w Zgorzelcu” nasze szkoły zyskały piękne, nowoczesne, wielofunkcyjne obiekty (boiska, bieżnie, skocznie, siłownię itp.) i sprzęt sportowy, przed nami jeszcze budowa boiska do piłki nożnej. Sukcesywnie poprawia się także stan dróg powiatowych.

Jakie są plany inwestycyjne na ten rok?

Największe tegoroczne wyzwania inwestycyjne to budowa placówek opiekuńczo-wychowawczych przy ul. Bohaterów II Armii WP w Zgorzelcu oraz przebudowa drogi powiatowej między Tylicami a Małą Wsią Dolną. ■

Inwestycje w gminie Zgorzelec

Jednostki OSP z Trójcy, Radomierzyc, Gronowa i Sławnikowic w ciągu ostatnich dziesięciu lat, dzięki staraniom władz gminy Zgorzelec, wzbogacili się o dwa średnie samochody gaśnicze MAN, cztery lekkie samochody ratownicze marki Ford, motopompy różnego typu, turbowentylator oddymiający oraz zestaw oświetleniowy.

Publiczne Przedszkole w Jędrzychowicach działa od 2 września 2013 roku, po półtorarocznym okresie remontu budynku po dawnej szkole podstawowej. Całe wnętrze zostało gruntownie przebudowane i przystosowane do nowych funkcji.

Zakres robót we wsi Kunów objął wykonanie ścieżek głównych tzw. „dużego rynku” co docelowo stworzyło miejsce, w którym mieszkańcy i turyści mogą spędzać wolny czas.

Zakończono naprawę szkód w drogach po pamiętnej powodzi z 2010 roku, która dała się we znaki mieszkańcom miejscowości położonych nad Nysą Łużycką i Witką.

Nysa Łużycka łączy tereny turystyczne po obu stronach granicy za sprawą projektu „Przygoda z Nysą – turystyczne zagospodarowanie pogranicza polsko-niemieckiego”. W ramach przedsięwzięcia powstały trasy piesze, rowerowe, kajakowe, ścieżki dydaktyczne oraz infrastruktura wypoczynkowa.

Dzięki funduszom europejskim już pod koniec 2014 roku na terenie byłego obozu jenieckiego, Stalagu VIII A, powstanie budynek Europejskiego Centrum Edukacyjno-Kulturalnego Zgorzelec-Görlitz MeetingPoint Music Messiaen. W miejscu, gdzie od siedmiu lat odbywały się koncerty, będące jednym z elementów uczczenia pamięci jeńców, którzy zginęli tu z głodu, chorób i pracy ponad siły.

Polityka podróży służbowych

Podróże służbowe po Polsce i świecie stanowią w ogólnych budżetach firm coraz większą pozycję. Jest to nieuniknione, ponieważ pewne sprawy, mimo wszechobecnego internetu czy telefonu, wymagają osobistej obecności właściwych osób, a firmy chcąc się rozrastać, czy też zachować swoją pozycję na rynku muszą takie podróże odbywać.

Co zrobić, aby te nieuniknione koszty zminimalizować? Punktem wyjścia jest poprawnie stworzona i przestrzegana polityka podróży służbowych tzw. Travel Policy.

Co to jest?

Travel Policy to świadomie określony, przejrzysty i zrozumiały zbiór wytycznych dotyczących realizacji podróży służbowych. Składają się na nią przede wszystkim procedury szczegółowo określające sposób rezerwacji, rozliczeń, poziomy dostępności standardów podróży, zależne najczęściej od zajmowanego stanowiska.

Travel Policy reguluje kwestie takie jak:

- klasy podróży lotniczych (biznes, ekonomiczna),
- standard hotelu (ilość gwiazdek, preferowana sieć hotelowa),
- nieprzekraczalne stawki ze poszczególne rezerwacje,
- terminy składania zamówienia,
- osoby uprawnione do składania zamówień oraz osoby odpowiedzialne za ich potwierdzanie,
- wskazanie preferowanych dostawców usług (agencja, hotel, linia lotnicza),
- zasady raportowania i kontroli podróży służbowych,
- zasady rozliczeń, fakturowania, płatności.

W praktyce wygląda to tak, że np. pracownik X może podróżować tylko klasą ekonomiczną, na danej trasie może korzystać z linii lotniczych A lub B. Może nocować w hotelach 3- lub 4-gwiazdkowych, o nieprzekraczalnej stawce za noc 40 euro.

W przypadku braku dostępności lotu czy hotelu w wyznaczonych normach pracownik powinien zwrócić się o zatwierdzenie podróży do wyznaczonej osoby decyzyjnej. O wszelkich normach dotyczących pracowników jest poinformowane biuro obsługujące firmę, które ma obowiązek je stosować. Następnie zgodnie z ustaleniami odbyta podróż fakturuje, rozlicza i umieszcza we właściwych raportach.

Jak to zrobić?

Pierwszym krokiem do budowy polityki firmy jest dokładna analiza odbywanych dotychczas (w przypadku nowej firmy – planowanych) podróży służbowych. Najlepiej jeśli jest ona przeprowadzona z wyznaczoną do obsługi firmy profesjonalną agencją zajmującą się obsługą podróży biznesowych.

Zależnie od potrzeb i struktury przedsiębiorstwa określone zostają wówczas przede wszystkim takie czynniki jak wyznaczenie i dopasowanie norm i standardów świadczonych usług, uzależnienie ich od zajmowanego stanowiska, kontrolowanie wszelkich programów lojalnościowych, ustalenie osób odpowiedzialnych ze rezerwacją z obu stron.

bissole BUSINESS TRAVEL

W dalszych krokach określa się wszelkie szczegóły dotyczące rozliczeń. Opracowanie tych elementów jest punktem wyjścia do dalszej optymalizacji polityki firmy i dzięki temu redukcji kosztów związanych z podróżami służbowymi.

Pomocne we wdrażaniu i przestrzeganiu travel policy są też specjalnie dedykowane programy rezerwacyjne, jak np. ePower Corporate. Firma Bissole Business Travel oferuje zarówno wdrożenie takiego systemu nieodpłatnie, jak również świadczy fachową pomoc przy budowie polityki podróży służbowych.

Korzyści

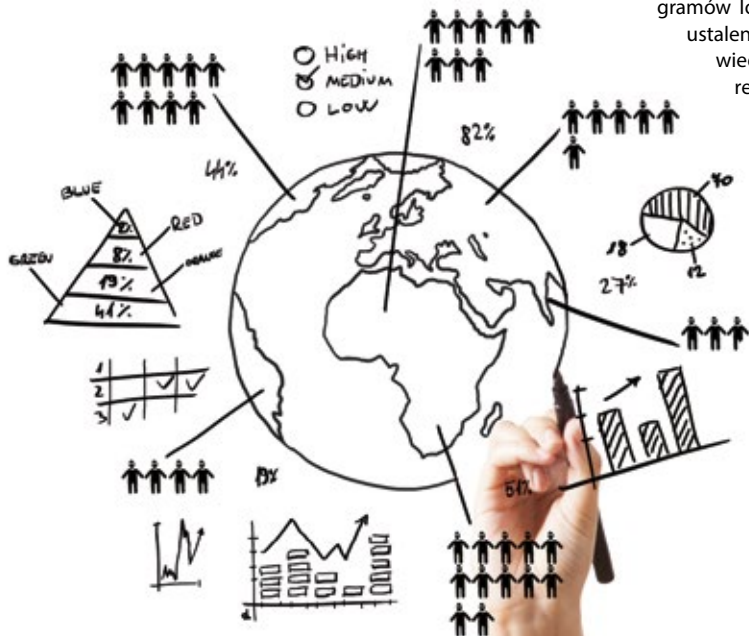
Najistotniejszą korzyścią płynącą z właściwie zbudowanej, wdrożonej i przestrzeganej polityki podróży służbowych jest optymalizacja kosztów wyjazdów biznesowych oraz w efekcie oszczędności dla firmy. Ustalona polityka podróży powinna być zawsze zgodna z misją, celem i strategią firmy oraz z ogólnymi standardami biznesowymi.

Poza korzyściami finansowymi zapewnia ona także bezpieczeństwo, łatwość komunikacji oraz komfort pracownikom odbywającym podróże służbowe. Zmniejsza ryzyko wystąpienia problemów, pozwala uniknąć nieautoryzowanych transakcji i w efekcie kontrolować na wielu płaszczyznach odbywane podróże.

Z punktu widzenia zarządu oraz księgowości bardzo ważne są także przejrzyste i kompleksowe raporty dostarczane przez obsługującego firmę agenta. Są one źródłem wszelkich niezbędnych informacji do analizy i planowania budżetu i strategii na przyszłe lata.

Aleksandra Palka

Dyr. ds. marketingu Bissole Business Travel

Przeprowadź się do Bolesławca

Dlaczego Bolesławiec:

- dużo bardzo tanich, uzbrojonych działek budowlanych – sam zobacz na www.boleslawiec.eu
- atrakcyjna oferta deweloperska
- świetnie położone tereny pod zabudowę jednorodzinną i wielorodzinną
- doskonałe lokalizacje na prowadzenie działalności usługowej, np. hotelowej, restauracyjnej
- możesz pracować gdzie chcesz, bo stąd wszędzie jest blisko np.: do Drezna, Berlina, Wrocławia, Legnicy
- w pobliżu autostrady, węzła autostradowego „Bolesławiec” oraz skrzyżowania autostrad „Krzyżowa” (A 4, A 18),
- przy linii kolejowej stanowiącej element III paneuropejskiego kolejowego korytarza transportowego
- tu czeka na ciebie nowoczesna komunikacja miejska, tanie bilety autobusowe
- dla zmotoryzowanych większość bezpłatnych parkingów samochodowych

Tu się żyje aktywnie

- do dyspozycji park wodny „Orka”, w którym znajdziesz: basen sportowy i rekreacyjny, tory do nauki pływania, karuzelę wodną, dziką rzekę, wodospad, gejzery, zjeżdżalnię rodzinną, leżanki powietrzne, zjeżdżalnię rurowe, brodzik dla dzieci, saunarium, fitness, squash, aerobik, solarium, tężnię solankową, gastronomię
- kilometry dróg rowerowych w mieście i okolicy
- nowoczesne sale sportowe
- kompleksy wielofunkcyjnych boisk sportowych z nawierzchnią syntetyczną
- w zimie lodowisko kryte
- w okresie letnim ośrodek wodno-sportowy MOSiR
- w tym roku rozpocznie się budowa zbiornika retencyjnego przy ul. Jeleniogórskiej, w obrębie którego zaplanowano nowy kompleks rekreacyjno-wypoczynkowy

- spływy pontonowe i kajakowe po rzece
- Bolesławiec to największe miasto w Puszczy Bolesławiecko-Zgorzeleckiej, w której są doskonałe warunki do uprawiania turystyki. Zbieracze runa leśnego odnajdą tu obfitość grzybów i jagód. Amatorzy „fotosafari” mogą liczyć na spotkanie m.in. z jeleniem, sarną, dzikiem, lisem i zającem, podobnie jak z rzadkimi gatunkami ptaków.
- trwa budowa SPA oraz basen solankowy w zabytkowej pływalni

W Bolesławcu nie ma czasu na nudę

- kino 3D oferuje usługi na najwyższym poziomie i wysoki komfort projekcji, również w technologii cyfrowej
- bezpłatne zajęcia w Bolesławieckim Ośrodku Kultury -Międzynarodowym Centrum Ceramiki, w którym znajdziesz m.in. warsztaty: ceramiczno-rzeźbiarskie, malarskie, filmowe, taneczne, fotograficzne
- bogata oferta kulturalna dla młodzieży i dorosłych, w tym bardzo wymagających, m.in.: wernisaże, koncerty, spektakle teatralne, spotkania z ciekawymi ludźmi, happeningi
- rozszerzenie oferty kulturalnej w nowym Centrum Integracji Kulturalnej
- atrakcyjne ekspozycje w muzeum wyposażonym w sprzęt multimedialny i audiowizualny
- w wolnej chwili możesz pospacerować śladami słynnych ludzi. W Bolesławcu istnieje siedem szlaków pieszych pod wspólną nazwą „Śladami słynnych Europejczyków”. Szlaki zostały tematycznie zorganizowane wokół określonych osobowości, zabytków i zjawisk w historii Europy.
- Wypełniony kalendarz imprez sportowych i kulturalnych powoduje, że każdy może znaleźć coś dla siebie. Do sztandarowych imprez należą m.in.: Bolesławieckie Święto Ceramiki, Festiwal Kultury Południowosłowiańskiej, Międzynarodowe Plenery Ceramiczno-Rzeźbiarskie.

Warto być bolesławianinem

- dla seniorów bogata oferta Uniwersytetu Trzeciego Wieku
- na potrzebujących pomocy czekają miejsca w komfortowym „Domu seniora” z jedno i dwuosobowymi pokojami z łazienkami
- dla najmłodszych nowoczesne i doskonale wyposażone szkoły, przedszkola, place zabaw, ośrodki kultury i sportu
- dla bezpieczeństwa wprowadzono system monitoringu miejskiego
- ważne informacje dostaniesz na swój telefon komórkowy, ponieważ działa system powiadamiania SMS-owego
- nie potrzebujesz swojego Internetu, bo tu działają hotspoty
- dla amatorów zakupów rozwinięta sieć sklepów – od galerii po butiki z oryginalną ofertą oraz dwa targowiska miejskie ze świeżymi produktami, które najczęściej pochodzą prosto od rolników
- dla smakoszy urozmaicona oferta gastronomiczna
- w tym mieście ugasisz pragnienie pijąc wodę prosto z kranu – nie musisz kupować jej w sklepie, bo jest tak samo dobra jak butelkowana

Bolesławiec to również dobre miejsce do zainwestowania

- W Bolesławcu funkcjonuje Podstrefa Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Invest-Park”.

Urząd Miasta Bolesławiec

Ratusz – Rynek 41

59-700 Bolesławiec

tel. +48/75645 64 00, 75645 64 01

fax +48/75645 64 02

e-mail: umboleslawiec@um.boleslawiec.pl

www.boleslawiec.eu

Pacjent jest najważniejszy

Z Marcinem Misiewiczem, Prezesem Zarządu Krapkowickiego Centrum Zdrowia o tworzeniu i kierowaniu przyjazną pacjentom placówką medyczną oraz przyznanych Centrum i jej pracownikom nagrodach i wyróżnieniach rozmawia Marcin Prynda.

Krapkowickie Centrum Zdrowia to szeroka oferta placówek, od przychodni, poprzez szpital aż po zakład opiekuńczo-leczniczy. Jaka jest Pana recepta na stworzenie profesjonalnego, kompleksowego i przyjaznego centrum zdrowia, które w dodatku, będąc spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, musi być także rentowną działalnością?

Krapkowickie Centrum Zdrowia Sp. z o.o. to faktycznie spółka oferująca usługi medyczne w kilku zakresach. Część z nich przede wszystkim wynika z zapotrzebowania lokalnej społeczności np. Zakład Opiekuńczo-Leczniczy. Zapotrzebowanie na opiekę długoterminową w województwie opolskim jest ogromne, dlatego nasz właściciel, Powiat Krapkowicki planuje budowę nowej takiej placówki. Żeby pogodzić potrzeby z utrzymaniem rentowności spółki należy znaleźć takie dziedziny, które będą przynosiły zyski, jednocześnie pokrywając straty z tytułu nierentownych działalności, ale potrzebnych społecznie. W związku z tym, że głównym udziałowcem spółki jest Powiat Krapkowicki, który bierze odpowiedzialność za opiekę medyczną w powiecie nie nastawiamy się wyłącznie na działalność, która przynosi zyski. Musimy to równoważyć i pamiętać, że kapitał zakładowy należy do mieszkańców tego powiatu i zwracać uwagę na ich potrzeby. A przy tym nie generować ujemnego wyniku finansowego. Dobra współpraca z właścicielem spółki ma tutaj również ogromne znaczenie, chociażby w znalezieniu kompromisu między potrzebami społecznymi, a prowadzeniem rentownej spółki. Stąd też taka oferta w zakresie świadczonych usług, którą ciągle staramy się rozszerzać.

Dlaczego zdecydował Pan, że specjalizacją Centrum będzie chirurgia, okulistyka i urologia? Takie były potrzeby rynku medycznego w regionie?

Nie tylko wspomniane oddziały, ale również położnictwo, które w tej chwili jest działalnością priorytetową w naszej spółce. Ponadto posiadamy największą, jeśli chodzi o wartość umowy z NFZ, poradnię medycyny sportowej w województwie. Zdecydowaliśmy się na takie specjalizacje ponieważ ze względu na fakt, że jesteśmy szpitalem powiatowym i oferujemy usługi w pięciu podstawowych oddziałach, a z drugiej strony, jeśli już je prowadzimy, to będziemy to robić na najwyższym możliwym poziomie i w tym kierunku będziemy zmierzać. Dlatego mimo że jesteśmy szpitalem powiatowym, nie leczą się u nas wyłącznie pacjenci z naszego powiatu, ale z całego województwa, a w ostatnim roku obserwujemy wzrost pacjentów spoza Opolszczyzny. W ciągu dwóch lat wartość umowy z NFZ w zakresie chirurgii ogólnej zwiększyliśmy o 42 proc.

Centrum ma swoje szczególne specjalizacje?

Specjalizujemy się w leczeniu trudno gojących się ran na oddziale chirurgicznym. W ostatnim roku wprowadziliśmy zabiegi bariatryczne (chirurgiczne leczenie otyłości – przyp. red.) jako pierwszy, po szpitalu wojewódzkim, szpital powiatowy na Opolszczyźnie. Powróciliśmy do wykonywania zabiegów usuwania guzów tarczycy, wykorzystując przy tym sprzęt do monitorowania nerwów, co zwiększa bezpieczeństwo wykonywanego zabiegu.

Jakie są, w zakresie świadczonych przez Centrum usług, potrzeby mieszkańców regionu?

Dość wysokie jest zapotrzebowanie na usługi z zakresu okulistyki i urologii. Zabiegi te wykonujemy w trybie jednego dnia, dzięki czemu usługi są tańsze dla NFZ. Możliwe jest przykładowo wykonanie większej ilości zabiegów usunięcia zaćmy w stosunku do szpitali, w których zabiegi wykonywane są w trybie hospitalizacji. Jest to również bardziej komfortowe dla pacjenta, ponieważ nie musi przebywać na szpitalnym oddziale przez kilka dni. W dniu zgłoszenia do szpitala jest operowany i w tym samym dniu z niego wychodzi. Podobna sytuacja jest przy zabiegach urologicznych. Ponadto oferujemy pacjentom możliwość skorzystania z usług odpłatnych, również proponując, jeśli jest taka konieczność, system ratalny na wykonywane u nas zabiegi. To wszystko sprawia, że możemy równoważyć naszą działalność i zyskujemy uznanie pacjentów.

Oferowanie przez prywatne przychodnie i szpitale zarówno zabiegów komercyjnych, jak i refundowanych przez NFZ to, Pana zdaniem, sposób na rozwiązanie przynajmniej części problemów polskiej służby zdrowia?

Z pewnością nie. Do tej pory ludzie korzystali z bezpłatnej, jak i płatnej opieki. Dopła-

kanie do niektórych usług z pewnością poprawiłoby sytuację, ale na pewno nie można dopłacać do wszystkich usług medycznych. Są takie specjalności, gdzie na wizytę prywatną również trzeba czekać w kolejkach, jak choćby do endokrynologa. Wynika to przede wszystkim z braku specjalistów w tym zakresie i zwiększającego się zapotrzebowania. Dlatego w tym przypadku usługi komercyjne nie rozwiążą problemów opieki medycznej. W naszym szpitalu jest możliwość, jak już wspomniałem, korzystania z usług komercyjnych, co z pewnością jest jakimś sposobem na polepszenie sytuacji finansowej spółki, ale na pewno nie jest jedynym rozwiązaniem problemów w opiece zdrowotnej.

Co może pomóc?

Częściowo musi zmienić się system, tak by lepiej odpowiadał realiom i potrzebom społecznym. Przede wszystkim jednak usługi powinny być odpowiednio wyceniane przez płatnika, z uwzględnieniem w umowach chociażby inflacji. Ponadto wejście dodatkowych ubezpieczeń wydaje się nieuniknione.

Uważa Pan, że zapewnienie pacjentom wysokiej jakości usług i komfortowej, przyjaznej atmosfery to zawsze kwestia pieniędzy?

Z pewnością mają one duże znaczenie, ale nie przesądzałbym tego. Za pieniądze można „kupić” warunki lokalowe – odmalować pomieszczenia albo wybudować całkiem nowy obiekt, czy zakupić sprzęt. Natomiast pozyskanie za pieniądze profesjonalnego personelu, który poza obowiązkiem wykonywania swojej pracy będzie osobiście zaangażowany, oddany wykonywanej pracy, będzie miał odpowiednie podejście do pacjentów raczej jest niemożliwe. Zwłaszcza jeśli chodzi o taką dziedzinę, jaką jest opieka zdrowotna. W dzisiejszych czasach trudno o taką kadre, ale nam udało się pozyskać taki wyjątkowy personel medyczny. Poza tym w naszym szpitalu pacjenci nie czują się anonimowo, jak w dużych szpitalach. Wszystkie te czynniki

sprawiają, że pacjenci mogą być zadowoleni z pobytu w naszych placówkach.

Jakie znaczenie ma dla Pana osobiście i dla Pana załogi Srebrny Laur w kategorii Załoga – Wspólny Sukces, przyznany KCZ przez Regionalną Izbę Gospodarczą w Katowicach?

Przede wszystkim jestem niezmiernie dumny i gratuluję całemu personelowi zaangażowania i trudu włożonego przez nich w wykonywaną pracę. Tym bardziej się cieszę, że nagroda dotyczy załogi. Doceniony został cały personel, bez wyjątku, a chciałbym podkreślić, że bardzo długo i wytrwale pracowałem na ten sukces.

Co Pan uważa za największe osiągnięcie placówki, którą Pan kieruje?

Wielkim sukcesem jest to, w jakim miejscu jest dzisiaj spółka. Wcześniej szpital w Krapkowicach, jeszcze za czasów SPZOZ, był postrzegany jako placówka, do której trzeba bezustannie dokładać. Były nawet plany likwidacji szpitala. W tej chwili jesteśmy jedną z wiodących placówek na Opolszczyźnie. A fakt, że uzyskaliśmy najwyższy wzrost urodzeń na Opolszczyźnie w okresie trzech lat (aż o 70 proc.), zwiększyliśmy ilość wykonywanych zabiegów i kontrakt z NFZ w zakresie chirurgii, uruchomiliśmy nowe poradnie i oddziały – to wszystko wymagało ogromnego wysiłku oraz zaangażowania i sprawiło, że na ten sukces bez wątpienia zapracowali pracownicy. Nie bez znaczenia jest to, że Powiat Krapkowicki, m.in. dobudowując pierwsze skrzydło szpitala i ocieplając przychodnię, czy drugie skrzydło szpitala, bardzo przyczynił się do tego sukcesu. W tej chwili mogę powiedzieć, że pacjenci świadomie wybierają ten szpital jako miejsce, w którym chcą się leczyć. Poza tym nie przynosimy strat i nie trzeba do nas dokładać. Natomiast nagroda to motywacja do jeszcze lepszej pracy, większego wysiłku, by nie

zmarnować tego, co już udało się, jak podkreślałem, nakładem ogromu pracy, osiągnąć.

Złoty Laur w kategorii „Pro Publico Bono” przyznany został dr Czesławowi Milejskiemu. To potwierdzenie, że tworząc zespół stawia Pan na najlepszych ludzi?

Tak, to kolejna indywidualna nagroda, jaką otrzymuje jeden z pracowników Krapkowickiego Centrum Zdrowia Sp. z o.o. Wcześniej Srebrny Laur Kompetencji i Umiejętności otrzymali nasz dyrektor medyczny, ordynator oddziału chirurgicznego oraz moja skromna osoba. Również spółka i oddział ginekologiczny są laureatami wyróżnień przyznawanych przez Regionalną Izbę Gospodarczą w Katowicach. To wszystko jest dowodem na to, że kierując szpitalem i poszczególnymi oddziałami potrafiamy się porozumieć w kwestii funkcjonowania spółki i kierunku, w którym wspólnie zmierzamy. Mimo że każdy jest trochę indywidualistą, umiemy znaleźć kompromis i wspólnie działać, by rozwijać tę firmę, ku zadowoleniu pacjentów. Nieocenione jest doświadczenie i profesjonalizm zatrudnianego personelu.

Doktora Milejskiego chwałą ponoć przede wszystkim przyszłe mamy, które rodzą w KCZ?

Między innymi z tego względu doktor Czesław Milejski bez wątpienia zasługuje na przyznane wyróżnienie. Podobnie jak jego współpracownicy. Cieszę się, że został indywidualnie doceniony, bo zrobił bardzo wiele dla krapkowickiej porodówki. Oferujemy naszym rodzącym pacjentkom doskonałe warunki, jakie stworzone zostały dzięki inicjatywie ordynatora dr Milejskiego i jego personelu. Przyszłe mamy, co nie jest standardem w innych szpitalach, jeśli nie ma ku temu przeciwwskazań medycznych, korzystają z bezpłatnego znieczulenia w trakcie porodu. Niepotrzebne były nam do tego kampanie społeczne prowadzone w Polsce, zaproponowaliśmy pacjentkom takie rozwiązanie dużo wcześniej. Korzystając z możliwości wypowiedzi chciałbym podziękować i pogratulować wszystkim pracownikom Krapkowickiego Centrum Zdrowia. Dziękuję również pacjentom, że zechcieli skorzystać z usług naszych placówek. Fakt, że chcą się u nas leczyć sprawia, że jeszcze bardziej będziemy starać się, by byli zadowoleni ze świadczonych przez nas usług. □

Systemy Gospodarki Odpadami

CHEMEKO-SYSTEM

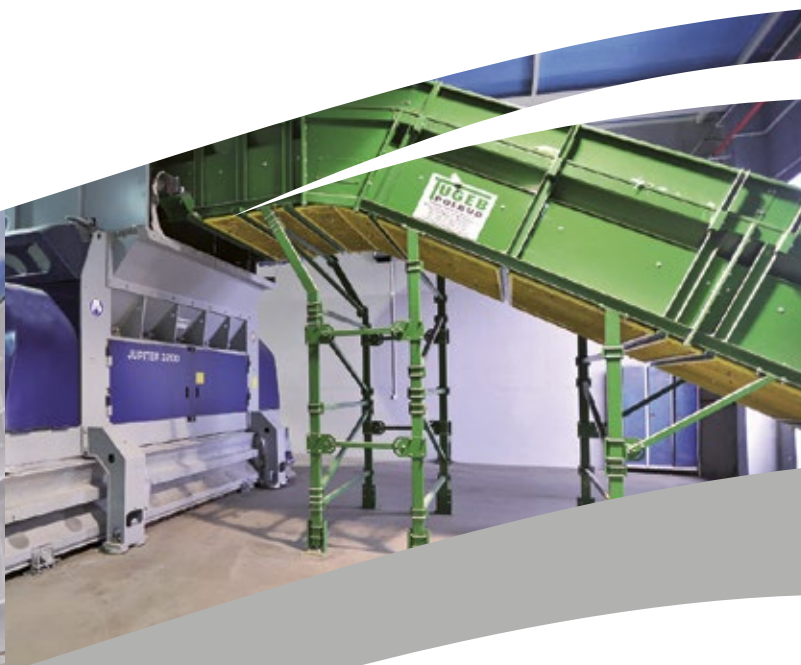
Chemeko-System Sp. z o.o. istnieje od 1999 roku i jest wiodącą na terenie Dolnego Śląska firmą zajmującą się odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych i przemysłowych. Posiadając status RIPOK (regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych) mamy możliwość kompleksowego zagospodarowania odbieranych odpadów w procesach odzysku oraz unieszkodliwiania z wykorzystaniem własnych, nowoczesnych instalacji takich jak:

- instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych;
- instalacja do kompostowania selektywnie zebranych odpadów zielonych;
- składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne;
- linia do produkcji paliw alternatywnych.

Posiadanie tak szerokiego zaplecza pozwala w pełni kontrolować przebieg świadczonych usług, jednocześnie gwarantując najwyższą jakość oraz dbałość o środowisko naturalne zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Spółka posiada ponadto certyfikowany system zarządzania jakością i środowiskiem ISO 9001:2008, ISO 14001:2004.

Działalność firmy to przede wszystkim:

- odbiór odpadów komunalnych i przemysłowych;
- transport odpadów;
- odzysk i unieszkodliwianie odpadów;
- produkcja paliw alternatywnych z odpadów;
- rekultywacje terenów zdegradowanych;
- doradztwo ekologiczne.

Zapraszamy do współpracy przedsiębiorców, zakłady przemysłowe, samorządy oraz klientów indywidualnych.

Chemeko-System Sp. z o.o. ■ ul. Jerzmanowska 4-6 ■ 54-519 Wrocław
Tel. 71 338 40 87 ■ Fax 71 349 91 43 ■ www.chemekosystem.pl

Kotły i nagrzewnice na biomasę od 40kW do 1000kW

Urządzenia i zestawy do podawania tlenu medycznego

Usługi kooperacyjne w zakresie obróbki metali:

- cięcie laserem, plazmą, tlenem
- gięcie – prasa 600 ton
- spawanie
- toczenie
- frezowanie
- szlifowanie
- budowa maszyn

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

OPERA WROCLAWSKA

INSTYTUCJA KULTURY SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

EWA MICHNIK
DYREKTOR NACZELNY I ARTYSTYCZNY

**DOLNY
ŚLĄSK**

INSTYTUCJA KULTURY
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
DOLNOŚLĄSKIEGO

www.umwd.dolnyślask.pl

MARZEC 2014

8 So	19 ⁰⁰ 180 min.	Łucja z Lammermooru Gaetano Donizetti PREMIERA
9 Nd	19 ⁰⁰ 180 min.	Łucja z Lammermooru Gaetano Donizetti PREMIERA
11 Wt	11 ⁰⁰ 180 min.	Straszny dwór Stanisław Moniuszko
12 Śr	19 ⁰⁰ 180 min.	Cyganeria Giacomo Puccini
13 Cz	19 ⁰⁰ 180 min.	Nabucco Giuseppe Verdi
14 Pt	19 ⁰⁰ 180 min.	Rycerskość wieśniacza Pietro Mascagni Pajace Ruggero Leoncavallo
15 So	11 ⁰⁰ 50 min.	Sid - wąż, który chciał śpiewać Malcolm Fox TAJEMNICZE KRÓLESTWO - OPERA DLA DZIECI
	19 ⁰⁰ 120 min.	Córka źle strzeżona Ferdinand Hérol SPEKTAKL BALETOWY - MUZYKA Z CD
16 Nd	17 ⁰⁰ 180 min.	Łucja z Lammermooru Gaetano Donizetti
18 Wt	11 ⁰⁰ 50 min.	Alicja w Krainie Czarów Robert Chauls TAJEMNICZE KRÓLESTWO - OPERA DLA DZIECI
	19 ⁰⁰ 180 min.	Czarodziejski flet Wolfgang Amadeusz Mozart
19 Śr	19 ⁰⁰ 120 min.	Coppélia Léo Delibes SPEKTAKL BALETOWY - MUZYKA Z CD
20 Cz	19 ⁰⁰ 140 min.	Chopin Giacomo Orefice
21 Pt	11 ⁰⁰ 120 min.	Dziadek do orzechów Piotr Czajkowski SPEKTAKL BALETOWY - MUZYKA Z CD
	19 ⁰⁰ 120 min.	
22 So	19 ⁰⁰ 180 min.	Borys Godunow Modest Musorgski
23 Nd	17 ⁰⁰ 180 min.	Wesele Figara Wolfgang Amadeusz Mozart
25 Wt	11 ⁰⁰ 50 min.	Sid - wąż, który chciał śpiewać Malcolm Fox TAJEMNICZE KRÓLESTWO - OPERA DLA DZIECI
26 Śr	19 ⁰⁰ 180 min.	Così fan tutte Wolfgang Amadeusz Mozart
27 Cz	19 ⁰⁰ 180 min.	Otello Giuseppe Verdi
28 Pt	19 ⁰⁰ 180 min.	Halka Stanisław Moniuszko
29 So	19 ⁰⁰ 180 min.	Napój miłosny Gaetano Donizetti
30 Nd	17 ⁰⁰ 180 min.	Traviata Giuseppe Verdi

PREMIERA
8, 9 MARCA 2014

Kierownictwo muzyczne, dyrygent
Tomasz Szreder

Reżyseria
Anette Leistenschneider

REZERWACJA BILETÓW Tel. +48 71 370 88 80 | Tel./Fax+48 71 370 88 81 promocja@opera.wroclaw.pl | www.opera.wroclaw.pl

OFICJALNY PARTNER 68. SEZONU OPERY WROCLAWSKIEJ

SPONSORZY OPERY WROCLAWSKIEJ

SPONSORZY

PATRONI MEDIALNI

29.

Musica Polonica

4-12 KWIETNIA 2014 **Nova**
WROCŁAW

DYREKTOR NACZELNY: ANDRZEJ KOSENDIAK
DYREKTOR ARTYSTYCZNY: SZYMON BYWALEC

PHIL MINTON

ENSEMBLE
MOSAIK
ENNO POPPE

NORDLYS ENSEMBLE

NARODOWA ORKIESTRA
SYMFONICZNA POLSKIEGO
RADIA W KATOWICACH

TWOGETHER DUO

KWARTET ŚLĄSKI

KWARTLUDIUM

MUSICAPOLONICANOVA.PL FB | MUSICA POLONICA NOVA

WIOSNA NA STADIONIE WROCŁAW

- Blisko 1000 gości na każdym meczu Śląska Wrocław
- Miejsca na trybunie VIP z najlepszą widocznością
- Wyszukane, nieograniczone menu

STREFA SUPER VIP

sprzedaz@2012.wroc.pl

- 13 wielofunkcyjnych sal
- Pojemność do 1 500 osób
- Bale, bankiety, konferencje, spotkania biznesowe

CENTRUM KONFERENCYJNO BIZNESOWE

eventy@2012.wroc.pl

www.stadionwroclaw.pl

Kapitał Dolnego Śląska

Gospodarka | Samorządy | Nauka – Innowacje

Gospodarka

Biznes Nauka

Technika

Samorząd Innowacje

Nowoczesne Technologie

Dotacje Pożyczki

Fundusze pomocowe

Izby handlowe Import

Wydziały gospodarcze

Unia Europejska

Przetargi Eksport

Współpraca gospodarcza

Izby gospodarcze

Cały region na naszych łamach

www.kapitaldolnoslaski.pl

Prasa Dolnośląska Marcin Prynda
 Agencja Reklamowo-Wydawnicza
 ul. Skowronkowa 24 Wilczyce 51-361 Wrocław
 tel./fax: 71 750 38 86 | kom.: 608 208 359

NOWY LEXUS CT 200h OD 93 800 PLN

PODWÓJNA MOC HYBRYDY

LEXUS BUSINESS
SMARTPLAN

RATA LEASINGOWA
TYLKO 750 PLN NETTO

PARKUJ ZA DARMO WE WROCŁAWIU.

Tak wyjątkowy samochód oznacza wyjątkowe przywileje. Wrocław premiuje kierowców, którzy posiadają samochody przyjazne dla środowiska. O szczegóły zapytaj diler.

Lexus Wrocław
ul. Legnicka 164
tel. 71 359 85 85
salon@lexus-wroclaw.pl

www.nowy-ct.pl

LEXUS
creating amazing

Wyprzedaż obejmuje wybrane modele i wersje wyposażenia i obowiązuje od 21 lutego 2014 r. do 30 czerwca 2014 r. lub do wyczerpania zapasów. Wszelkie informacje oraz zdjęcia umieszczone w reklamie nie stanowią oferty w rozumieniu Kodeksu cywilnego oraz zapewnienia i opisu towaru w rozumieniu ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej z dnia 27 lipca 2002 r. Podana cena różni się od ceny modelu (wraz z wyposażeniem) przedstawionego na zdjęciu. Podana wysokość raty leasingowej dotyczy Programu SmartPlan. Szczegóły u autoryzowanych dilerów Lexusa.

Lexus CT - zużycie paliwa oraz emisja CO₂ w cyklu mieszanym odpowiednio: 3,6 do 4,1l/100km oraz 82 do 94 g/km, w zależności od wersji. Informacje o działaniach dotyczących odzysku i recyklingu samochodów wycofanych z eksploatacji: www.lexus-polska.pl.